

Nr 58

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående reglering av priserna på fisk under budgetåret 1962/63, m. m.; given Stockholms slott den 16 februari 1962.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att *dels* antaga härvid fogade förslag till

1) förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m.;

2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur;

3) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.;

dels bifalla de förslag, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen i övrigt hemställt.

GUSTAF ADOLF

Eric Holmqvist

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen begärs bemyndigande att under budgetåret 1962/63 reglera priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk enligt i huvudsak de grunder, som tillämpas under innevarande budgetår.

De nu gällande förordningarna om viss reglering av handeln med fisk, m. m., angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur ävensom angående reglering av utförseln av fisk och skaldjur m. m., vilka nu gäller till och med den 30 juni 1962, föreslås skola gälla till och med den 30 juni 1963.

Förslag
till
Förordning
angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320)
om viss reglering av handeln med fisk, m. m.

Härigenom förordnas, att förordningen den 30 maj 1952 om viss reglering av handeln med fisk, m. m.¹, vilken enligt förordning den 14 april 1961 (nr 74) gäller till och med den 30 juni 1962, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1963.

Förslag
till
Förordning
om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående
reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur², vilken enligt förordning den 14 april 1961 (nr 75) gäller till och med den 30 juni 1962, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1963.

Förslag
till
Förordning
om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående
reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.

Härigenom förordnas, att förordningen den 5 juni 1953 angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.³, vilken enligt förordning den 14 april 1961 (nr 76) gäller till och med den 30 juni 1962, skall äga fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1963.

¹ Senaste lydelse, se beträffande 1 § SFS 1953: 373, beträffande 8 § SFS 1960: 337, beträffande 9 § SFS 1959: 108 och beträffande 12 § SFS 1956: 202.

² Senaste lydelse, se beträffande 4 och 6 §§ SFS 1960: 338, beträffande 7 § SFS 1959: 109, beträffande 11—14 §§ SFS 1960: 428 samt beträffande den vid förordningen fogade bilagan SFS 1959: 109; 15 § upphävd genom SFS 1960: 428.

³ Senaste lydelse, se beträffande 4 § SFS 1960: 339 samt beträffande den vid förordningen fogade bilagan SFS 1959: 110.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 16 februari 1962.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, LINDSTRÖM, LANGE, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, HERMANSSON, HOLMQVIST.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och handelsdepartementen anmäler chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, *vissa frågor angående regleringen av priserna på fisk, m. m. samt anför därvid följande.*

I. Inledning

I förordningen den 30 maj 1952 (nr 320; ändrad genom förordningarna 1953: 373, 1956: 202, 1959: 108 och 1960: 337) om viss reglering av handeln med fisk, m. m., vilken förordning gäller t. o. m. den 30 juni 1962, är bestämmelser meddelade om handelsreglering — grundad på auktorisation av s. k. producentföreningar — och om prisregleringsavgift på fisk. Importen och exporten av fisk och fiskprodukter regleras med stöd av kungörelsen den 14 mars 1947 (nr 82) angående allmänt importförbud samt förordningarna den 5 juni 1953 (nr 372 och 374) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur resp. utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. Enligt sistnämnda förordningar, vilka likaså äger giltighet t. o. m. den 30 juni 1962, fordras i princip tillstånd av statens jordbruksnämnd för import och export av fisk och fiskprodukter.

Genom beslut den 14 april 1961 bemyndigade Kungl. Maj:t statens jordbruksnämnd att — i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som angivits i prop. 1961: 50 och i jordbruksutskottets utlåtande 1961: 13 — för tiden t. o. m. den 30 juni 1962 anordna reglering av priserna på fisk samt av importen och exporten av fisk och skaldjur utav vissa slag ävensom att dels förordna om upptagande av prisregleringsavgift på svenskfångad fisk och importfisk enligt 5 och 8 §§ nyssnämnda förordning 1952: 320, dels enligt 12 § samma förordning meddela — såvitt angår täckande av andra kostnader i samband med prisreglering på fisk än i jordbruksnämndens centrala organisation uppkommande uppbörds- och kontrollkostnader — närmare föreskrifter rörande användningen av medel, som till jordbruksnämndens prisregleringskassa för fisk inflyter genom upp-

tagande av omförmälda prisregleringsavgifter m. m. I samma beslut föreskrev Kungl. Maj:t, att medel, som inflyter vid upptagandet av införselavgifter på färsk, kyld eller fryst filead torsk, kolja, gråsej, vitling eller kungsfisk (rödfisk, uer) skulle av jordbruksnämnden — med den begränsning, som anges i det följande — tillföras nämndens prisregleringskassa för fisk att användas för med kassan avsedda ändamål. Vidare bemyndigades jordbruksnämnden att av de medel, som inestår i prisregleringskassan för fisk, till regleringsföreningarna på fiskets område jämväl under budgetåret 1961/62 utlämna lån för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar av fisk till utlandet på de villkor, som Kungl. Maj:t föreskrevit genom beslut den 3 september 1954 och den 11 april 1958. Samtidigt bemyndigades jordbruksnämnden att under budgetåret 1961/62 — med beaktande av vad i förenämnda proposition och utskottsutlåtande anförts — till bestridande av i propositionen omförmälda eventuella tillskott till kvalitetskontrollen av konserver samt av kostnaderna för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver — i den mån sistnämnda kostnader inte kunde bestridas genom inflytande kontrollavgifter — använda ett belopp av högst 50 000 kr. ur de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1961/62 inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Vidare bemyndigade Kungl. Maj:t jordbruksnämnden att för att bestrida kostnaderna under budgetåret 1961/62 för den befattningshavare, som har till uppgift att främja fiskexporten, disponera ett belopp av högst 95 000 kr. från de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1961/62 inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Slutligen hemställde Kungl. Maj:t i samma beslut till fullmäktige i riksgäldskontoret att i enlighet med riksdagens omförmälda beslut under budgetåret 1961/62 ställa garanti för lån i Sveriges kreditbank mot gängse ränta åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kr. jämte ränta och åt Västkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kr. jämte ränta.

Med stöd av Kungl. Maj:ts nyssnämnda beslut och enligt däri angivna grunder har hittills under innevarande budgetår upprätthållits prisreglering på fisk ävensom reglering av handeln med strömming samt av importen och exporten av fisk. Enligt kungörelsen den 17 april 1959 (nr 111) om införselavgift på vissa slag av filead fisk och kungörelsen den 2 juni 1961 (nr 323) om de högsta införselavgifter, som statens jordbruksnämnd må bestämma i vissa fall, utgår fr. o. m. den 1 juli 1961 införselavgift med 31,5 öre per kg av varans nettovikt för fryst filead torsk, kolja, gråsej, vitling och kungsfisk vid införsel, som i tullhänseende är berättigad till områdesbehandling enligt EFTA-konventionen, samt med 45 öre per kg såväl vid annan införsel av sådan fryst filead fisk, som nyss angivits, som för färsk och kyld filead dylik fisk, oberoende av det land, varifrån varan införs.

I en till jordbruksdepartementet den 12 februari 1962 inkommen skrivelse har *statens jordbruksnämnd* framlagt förslag till reglering av priserna på fisk under budgetåret 1962/63, m. m. Jordbruksnämnden erinrar därvid om

att Kungl. Maj:t genom beslut den 19 februari 1960 uppdragit åt nämnden att — i anslutning till den i artikel 28 i EFTA-konventionen omnämnda undersökningen av förhållandena i fråga om handeln med vissa slag av fisk och andra marina produkter inom Europeiska frihandelssammanslutningen — under samråd med representanter för fiskerinäringen och andra därav berörda utreda frågan om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande spørsmål samt att till Kungl. Maj:t inkomma med därav föranledda förslag. För att biträda nämnden med ifrågavarande utredningsarbete har sedermera en särskild utredningsman tillkallats. Nämnden upplyser, att den i sin framställning inte tagit hänsyn till sådana ändringar i fråga om handeln med fiskprodukter, som kan föranledas av den nyss omnämnda undersökningen enligt artikel 28 i EFTA-konventionen, eftersom undersökningen inte ännu slutförts.

Jordbruksnämnden anmäler vidare, att den berett representanter för vederbörande fiskarorganisationer samt för fiskhandeln och industrin tillfälle att framlägga sina synpunkter på frågan om de fortsatta regleringarna på fiskets område. Överläggningar i ämnet har därjämte ägt rum med jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område. Slutligen har nämnden i de frågor, som berörts i skrivelsen, samrått med *fiskeristyrelsen*, som därvid förklarar sig i princip biträda nämndens förslag. Styrelsen har dock — med hänsyn till vad riksdagen beslutat förra året och då inga nya faktiska omständigheter i saken tillkommit — ansett sig böra tillstyrka bifall till önskemålet om att 100 000 kr. utbetalas direkt ur prisregleringskassan till centralnämnden för fiskpropaganda.

II. Reglering av priserna på fisk m. m.

Nuvarande förhållanden

Innebörden av prisregleringen. Prisregleringarna på fisk har utformats i viss mån olika för, å ena sidan, väst- och sydkustens prisregleringsområden och, å andra sidan, ostkustens prisregleringsområde. På v ä s t- o c h s y d- k u s t e n innebär prisregleringarna, att jordbruksnämnden, efter överläggningar med fiskarorganisationerna därstädes, fastställer minimipriser på de viktigaste fiskslagen och därigenom möjliggör för fiskarna att utfå lägst dessa priser för bl. a. den fisk, som säljs till färskkonsumtion inom landet. Den fisk, som vid försäljning inte uppnår de sålunda fastställda minimipriserna övertas och nyttiggörs av för ändamålet särskilt bildade prisregleringsföreningar, på västkusten Västskustfisk, förening u. p. a., och på sydkusten Sydkustfisk, förening u. p. a.

Föreningarnas nyttiggörande av denna fisk sker genom försäljning på export — i färskt eller berett skick — eller inom landet för exempelvis framställning av konserver och fiskmjöl. För verksamheten med omhändertagandet av fisken erhåller föreningarna av jordbruksnämnden vissa i förväg bestämda statliga bidrag, s. k. pristillägg, vilka tidigare — bortsett från vissa

inskränkningar beträffande exporten — utgått med visst belopp per kilogram av föreningen övertagen fisk. Under senare år har pristilläggen i allmänhet utgått i den formen, att ett fast belopp bestämts för prisregleringen under året. I den mån detta belopp inte behövt tas i anspråk för att täcka utgifterna under året, har det tillförts prisregleringsföreningarnas konjunkturutjämningsfonder. Anledningen till att jordbruksnämnden övergått till att utbetala ett bestämt fast belopp för prisregleringen av fisk har varit, att nämnden velat eftersträva, att prisregleringsföreningarna vid handhavandet av verksamheten skall stimuleras till mera ekonomiska och långsiktiga bedömanden. För den övertagna fisken utbetalar prisregleringsförening till fiskaren ett pris, s. k. garantipris, vilket fastställs av föreningen och bestäms med hänsyn till beräknade försäljningsmöjligheter och erhållna pristillägg för fisken. Garantipriset fastställs i förväg och är det pris, som fiskaren lägst kan påräkna för sina leveranser av fisk. Beträffande de allmänna grunderna i övrigt för prisregleringarna på väst- och sydkusten hänvisar nämnden till prop. 1946: 232, 1948: 48 och 1951: 81.

Prisregleringen på *o s t k u s t e n* har fått sin särskilda prägel av att den knutits till den år 1935 genomförda handelsregleringen på strömming, genom vilken fiskarnas ekonomiska föreningar på ostkusten (de s. k. auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna) erhållit ensamrätt att för återförsäljning motta färsk strömming från fiskare. Genom denna ensamrätt bestämmer de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna det pris, som strömmingen skall betinga vid försäljning till olika ändamål.

Prisregleringen innebär, att jordbruksnämnden till Ostkustfisk, förening u. p. a., (centralorganisation för de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna) årligen utbetalar vissa stalliga medel, s. k. prisutjämningsbidrag, att användas såsom tillskott till de priser, som föreningarna erhåller vid försäljningen av strömmingsfångster, som inte kan avsättas till färskkonsumtion eller rökning inom landet. Prisutjämningsbidrag har i allmänhet fått åtnjutas för färsk eller fryst exportströmming, saltströmming för den inhemska marknaden (under åren 1960 och 1961 strömming, som avsätts för beredning av saltströmming för inhemsk konsumtion) och strömming, vilken såsom djurföda levereras till pälsdjursfarm. Till skillnad mot den prisreglering, som upprätthålls på väst- och sydkusten, är prisregleringen på strömming f. n. så utformad, att den enskilde fiskaren inte blir tillförsäkrad vare sig ett av staten bestämt lägsta pris för den strömming, som avsätts på färskmarknaden inom landet, eller ett fast pris (garantipris) för strömmingsöverskottet. Ett bemyndigande för jordbruksnämnden att utvidga prisregleringen till strömming, som används för tillverkning av konserver eller för beredning av kraftfoder, har under år 1961 inte tagits i anspråk. Nämnden har inte heller utnyttjat rätten att genomföra prisreglering för torsk på ostkusten norr om Blekinge enligt det på väst- och sydkusten gällande systemet.

Kostnaderna för prisregleringarna täcks av medel, som genom prisreglerings- och införselavgifter tillförs den av jordbruksnämnden

den förvaltade prisregleringskassan för fisk. Prisregleringsavgifter utgår för såväl svenskfångad som importerad saltvattensfisk och upptas av första-handköpare av fisk m. fl. För färsk, kyld eller fryst importfisk samt för svenskfångad fisk, som ilandförs på västkusten, utgår prisregleringsavgift f. n. på i huvudsak all fisk med undantag av skarpsill och de fiskslag, varav filéer belagts med införselavgift. För svenskfångad fisk, som ilandförs på syd- och ostkusten, uttas avgift endast på sill (strömming). Fisk, som över-tas av prisregleringsföreningarna på väst- och sydkusten, är inte avgiftsbe-lagd liksom inte heller strömming på ostkusten, som säljs för annat ända-mål än färskkonsumtion eller rökning. Regleringsavgiften utgör 5 procent av inköpspriset för svenskfångad fisk, som ilandförs på väst- och sydkusten, samt 4 öre per kg för på ostkusten ilandförd strömming. För importfisk, som i samband med införsel säljs på kommunal fiskauktion, är avgiften 5 pro-cent av inköpspriset. Avgiften för annan importfisk utgör för färsk, kyld el-ler fryst fisk 5 procent av värdet, beräknat enligt 3 § tulltaxeförordningen, för saltad islandssill 5,5 öre per kg av nettovikten samt för annan beredd im-portsill än islandssill 3,7 procent av nyssnämnda värde. Avgiften på import-fisk är så avvägd, att den i stort sett motsvarar den avgift, som utgår för svenskfångad fisk. Införselavgift utgår, såsom förut nämnts, på viss filead fisk. Avgiften utgår fr. o. m. den 1 juli 1961 med 31,5 öre per kg av varans nettovikt för fryst filead torsk, kolja, gråsej, villing och kungsfisk vid in-försel, som i tullhänseende är berättigad till områdesbehandling enligt EFTA-konventionen, samt med 45 öre per kg såväl vid annan införsel av sådan fryst filead fisk, som nyss angivits, som för färsk och kyld filead dylik fisk, obe-roende av det land, varifrån varan införs.

Prisregleringsföreningarnas behov av rörelsekapital täcks till stor del av de medel, som tillförts föreningarnas konjunkturutjämningsfonder genom bl. a. avvecklingen av vissa föreningarna tidigare beviljade statslån. Föreningarna Västkustfisk och Sydkustfisk åtnjuter som förut nämnts enligt beslut av 1961 års riksdag därutöver rätt att under innevarande budgetår mot av riksgäldskontoret ställda garantier i Sveriges kreditbank mot gäng-se ränta erhålla lån intill 3 000 000 resp. 2 000 000 kr.

Fångst- och prisutvecklingen m. m. Jordbruksnämnden lämnar i sin skri-velse vissa uppgifter rörande utvecklingen inom saltsjöfisket av antalet fis-kare och fiskebåtar, fångst- och prisutvecklingen inom saltsjöfisket, expor-ten och importen av fisk och fiskprodukter, fiskkonsumtionen inom landet, prisutvecklingen för fiskets förnödenheter, lönsamheten inom fisket samt del ekonomiska resultatet av statens hittillsvarande verksamhet i fråga om prisregleringen av fisk.

Vad först angår antalet fiskare framgår av jordbruksnämndens uppgifter, vilka såsom bilaga 1 torde få bifogas detta protokoll, att under år 1960 en fortsatt minskning skett av antalet yrkesfiskare på samtliga kuststräckor. Relativt sett är minskningen störst på ostkusten, där den utgör nära 5 pro-

cent, medan på syd- och västkusten nedgången begränsas till omkring 2 resp. 3 procent. Totalantalet yrkesfiskare år 1960 anges till 9 041, vilket är inemot 34 procent lägre än antalet fiskare under förkrigsåren 1935—1939. Även antalet binäringsfiskare har under år 1960 nedgått på samtliga kuststräckor.

Av en utav jordbruksnämnden uppgjord tablå över *antalet fiskebåtar*, vilken som *bilaga 2* torde få fogas till detta protokoll, kan utläsas, att även under år 1960 på samtliga kuststräckor en fortsatt övergång skett till fiskebåtar med allt större motorstyrka. Övergången är särskilt markant på västkusten, som redovisar ett tillskott under året av 49 fiskebåtar med en motorstyrka av mer än 200 hästkrafter. Av detta tillskott har enligt uppgift 32 båtar en längd av mer än 70 fot och en motorstyrka av mellan 300 och inemot 600 hästkrafter. Under år 1961 torde västkustflottan ha tillförts ett 50-tal båtar av denna storlek. Den förändring, som västkustflottan under ett fåtal år undergått, utmärks även av att — med början år 1959 — en övergång i viss omfattning skett till moderna ståltrålare. Vid utgången av år 1961 uppgår — enligt tillgängliga uppgifter — antalet ståltrålare till 50. Jordbruksnämnden framhåller, att såvitt nu kan bedömas torde man böra räkna med att de senaste årens stora investeringar i fiskebåtar kommer att fortsätta i oförminskad takt, i varje fall under år 1962. Eftersom utbyggnaden av fiskeflottan till väsentlig del baseras på sillfiske för export, ger denna utveckling enligt nämndens förmenande anledning till oro med hänsyn till ovissheten beträffande de framtida avsättningsmöjligheter på export.

I fråga om *fångstutvecklingen* anmäler jordbruksnämnden, att definitiva uppgifter nu föreligger angående det svenska havsfiskets avkastning under år 1960. Enligt dessa uppgifter har fångstmängden detta år uppgått till omkring 259 miljoner kg med ett förstahandsvärde av i runt tal 173 miljoner kr. I förhållande till år 1959, då den högsta dittills noterade avkastningen uppnåddes, har fångstmängden under år 1960 minskat med 3 procent, medan värdet stigit med 1 procent. Tillbakagången i fångstkvantiteten under år 1960 beror främst på att fångsterna på västkusten av skrapfisk för fiskmjölstillverkning väsentligt minskat och att strömfångsterna på ostkusten starkt reducerats. För år 1961 kan såväl fångstmängden som fångstvärdet, enligt hittills för nämnden tillgängliga statistiska uppgifter, beräknas överstiga 1960 års nivå och ligga vid 264 miljoner kg och 182 miljoner kr. Medan fångstmängden för år 1961 med omkring 4 miljoner kg torde understiga 1959 års rekordsiffra, uppvisar fångstvärdet en fortsatt stegring och därmed det bästa värdemässiga utbyte, som redovisats något år. Ökade fångstsiffror kan för år 1961 noteras på samtliga kuststräckor. Den ökning av fångstmängden, som under senare år skett, samtidigt som antalet fiskare minskat, har möjliggjorts genom anskaffningen av större båtar med modern teknisk utrustning samt övergång till dyrbarare men effektivare redskap.

Västkustfiskarnas direktlandningar i utlandet, som särskilt under senare år fått stor omfattning och i allt högre grad sätter sin prägel på väst-

kustfiskets struktur, ökade under år 1961 till ca 85 miljoner kg och överträffade därmed 1959 års toppsiffra.

Jämfört med år 1960 har utlandslandningarna under år 1961 ökat med omkring 20 miljoner kg. Av denna ökning utgörs 17 miljoner kg av sill, vilket ungefärligen motsvarar den minskning, som under år 1961 skett av de på västkusten landade sillfångsterna. Direktlandningarna under år 1961 kan beräknas motsvara närmare 45 procent av västkustfiskarnas sammanlagda fångster. Till skillnad mot år 1959 har de i utlandet år 1961 landade fångsterna endast i relativt begränsad utsträckning bestått av skrapfisk. Vad angår direktlandningarna upplyser jordbruksnämnden vidare, att dessa under år 1961 väsentligt ökat såvitt gäller Danmark och Västtyskland, medan landningarna i Storbritannien och Nederländerna varit i huvudsak oförändrade. Då uppgifter inte kunnat erhållas om storleken av de svenska fiskarnas direktlandningar i Norge under åren 1960 och 1961, är dessa inte beaktade i fångststatistiken.

Vad angår fisket efter viktigare prisreglerade fiskslag tyder de av jordbruksnämnden gjorda beräkningarna i fråga om sillfisket på västkusten på att man för år 1961 kan räkna med en total sillfångst av ungefär samma storlek som under år 1960 eller omkring 123 miljoner kg.

Att den starka utbyggnaden av sillflottan på västkusten inte resulterat i större sillfångster torde främst bero på att under år 1961 sämre väderleksförhållanden rått än under år 1960 samt att strängare fångstbegränsningar under år 1961 tillämpats i fråga om ilandföringen av sill i Sverige. På sydkusten redovisas för år 1961 större torskfångster än under tidigare år, medan utfallet av sillfisket varit i stort sett oförändrat. I fångstsiffrorna är härvid — i likhet med föregående år — inräknade även västkustfiskarnas landningar på sydkusten. De ökade fångsterna av sydkusttorsk beror till stor del på att i detta fiske under år 1961 deltagit ett större antal västkustbåtar än under de närmast föregående åren. Strömmingsfångsterna på ostkusten, som för år 1960 uppvisade särskilt låga siffror, beräknas år 1961 inte ha undergått någon väsentlig förändring.

Fångstutvecklingen sedan förkrigstiden redovisas av nämnden i en särskild tablå, vilken såsom *bilaga 3* torde få fogas till detta protokoll.

I likhet med år 1960 har fångstbegränsningar, såvitt avser prisreglerade fiskslag, under år 1961 upprätthållits på västkustsill och makrill. Också på strömming har under år 1961 tidvis upprätthållits en viss fångstbegränsning.

Till belysning av *fiskprisernas utveckling* har jordbruksnämnden för tiden fr. o. m tredje kvartalet 1957 i en särskild tablå återgivit uppgifter om vissa genomsnittliga förstahandspriser på fisk m. m. Tablåen torde såsom *bilaga 4* få bifogas detta protokoll. Beträffande den prisutveckling, som framgår av tablåen, anför jordbruksnämnden, att en jämförelse mellan priserna under fjärde kvartalet 1960 och ett vart av de tre första kvartalen 1961 och priserna motsvarande kvartal närmast föregående år ger vid handen, att för västkustens vidkommande (uppgifterna avser försäljningen vid de större fiskauktionerna) en höjning skett av det genomsnittliga fiskarpriset för all fisk med undantag av fjärde kvartalet 1960.

Av de i tablån särskilt redovisade fiskslagen märks för västkustsill sänkta priser under sistnämnda kvartal och första kvartalet 1961, beroende på en väsentlig ökning av de på västkusten landade fångsterna. För makrill har en prisnedgång skett under fjärde kvartalet 1960 och tredje kvartalet 1961, medan nämnden däremot noterar en väsentlig prishöjning för andra kvartalet, då säsongfisket (garn- och dörjfisket) efter makrill bedrivs. Denna prishöjning torde enligt nämnden i viss mån sammanhånga med att fångstmängden under säsongfisket minskat ytterligare i förhållande till den redan för år 1960 låga nivån. På sydkusten redovisas för såväl sill som torsk höjda priser under år 1961, vilket vad angår torsk sammanhänger med att högre minimipriser upprätthållits. Partinoteringarna på strömming i Stockholm har under de senast redovisade fyra kvartalen legat inte oväsentligt över de noteringar, som gällt under motsvarande kvartal nästföregående år. Även vid ostkusten i övrigt har partinoteringarna under år 1961 i allmänhet hållits på en högre nivå än år 1960. Nämnden upplyser vidare, att under år 1961 höjningar skett av minimipriserna på de i tablån redovisade fiskslagen med undantag av i vissa fall sill. En justering uppåt har enligt nämnden under året skett också av flertalet övriga av nämnden fastställda minimipriser på olika fiskslag.

Jordbruksnämnden framhåller, att *utrikeshandeln med fisk och fiskprodukter* för år 1961 uppvisar såväl kvantitets- som värdemässigt högre siffror än någonsin tidigare. Sammansättningen av den svenska utrikeshandeln — med export av i huvudsak prisbillig fisk, främst sill, samt import av dyrare fiskslag och beredda fiskvaror — resulterade år 1961 i ett importöverskott av 42 miljoner kr. Kvantitetsmässigt förelåg däremot ett exportöverskott under året på omkring 75 miljoner kg. *Exporten av fisk och fiskprodukter*, inklusive utrikes ilandföring, beräknas under år 1961 ha utgjort 133,3 miljoner kg till ett värde av 89,9 miljoner kr. Motsvarande tal för år 1960 utgjorde 125,1 miljoner kg och 84,7 miljoner kr. Ökningen hänför sig helt till direktlandningarna i utländska hamnar. En nedgång redovisas däremot totalt sett beträffande övrig export (s. k. kommersiell export). Emellertid har exporten av bl. a. ål och fryst sill ökat under år 1961 jämfört med år 1960. Exporten av enbart färsk och fryst sill (strömming) har utgjort omkring 110 miljoner kg eller 83 procent av den sammanlagda utförseln. Utlandslandningarnas betydelse för den svenska fiskexporten framgår av att dessas andel av den totala exporten under år 1961 stigit vad angår kvantiteten till 64 procent och vad angår värdet till 45 procent. Exporten år 1961 beräknas motsvara ungefär hälften av det svenska havsfiskets totala avkastning.

Importen av fisk och fiskprodukter har ökat från 47,5 miljoner kg och 111,2 miljoner kr. år 1960 till 58,1 miljoner kg och 131,9 miljoner kr. år 1961. Den starka importstegringen anser nämnden främst bero på att införseln ökat av saltad och kryddad sill, speciellt islandssill. Medan införseln av sistnämnda sillslag år 1960 var onormalt låg till följd av fellslaget fiske i exportländerna, har importen år 1961 varit större än eljest på

grund av särskilt gynnsamt fiskeutfall i dessa länder. Importen av färsk och fryst fisk har år 1961 inte undergått några väsentliga förändringar jämfört med år 1960, bortsett från att under år 1961 en betydande importstegring skett av färsk långa för beredning av spillånga. Beträffande importen av frysta filéer kan noteras en mindre ökning från 5 044 ton år 1960 till 5 211 ton år 1961. Liksom under år 1960 har sistnämnda importökning främst utgjorts av koljafiléer. Beträffande utrikeshandeln med fisk m. m. hänvisar jordbruksnämnden till en inom nämnden upprättad sammanställning, vilken såsom *bilaga 5* torde få fogas till detta protokoll.

I fråga om *konsumtionen av fisk och fiskprodukter* anför jordbruksnämnden, att nämnden årligen företar konsumtionsundersökningar beträffande fisk. Hittills tillgängliga uppgifter visar, att konsumtionen under år 1961 varit i stort sett oförändrad. De förbrukade kvantiteterna av färsk och fryst vara beräknas under år 1961 uppgå till sammanlagt 98 miljoner kg (landad vikt), medan konsumtionen av beredd vara kan beräknas till 43 miljoner kg (produktvikt). Nämnden framhåller dock, att materialet, som ligger till grund för dessa beräkningar, är osäkert med hänsyn till att lagerförändringarna under år 1961 ännu inte är helt kända. Nämnden anmärker vidare, att sedan viss översyn skett av konsumtionsberäkningarna de för tidigare år redovisade konsumtionssiffrorna beträffande färsk och fryst fisk har uppjusterats inte obetydligt. Importens andel av färskkonsumtionen, inklusive frysta varor, beräknas ha stigit från 25 procent år 1960 till 27 procent år 1961 och andelen frysta fiskfiléer (såväl importerade som beredda inom landet) likaledes från 25 till 27 procent. Av konsumtionen av frysta fiskfiléer svarade importen för omkring 55 procent under såväl år 1960 som år 1961.

Konsumtionsutvecklingen för frysta fiskfiléer under senare år framgår av följande sammanställning (filévikt, miljoner kg).

	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961 (prel.)
Import (exklusive reexport)	1,7	4,0	4,3	3,2	4,5	4,3	5,0	5,1
Tillverkning inom landet	1,3	2,0	2,0	2,2	2,9	2,8	3,9	4,4
Summa	3,0	6,0	6,3	5,4	7,4	7,1	8,9	9,5
Lagerförändring	+0,5	+1,2	+0,3	-0,6	+0,1	-0,3	+0,6	+0,6
Konsumtion	2,5	4,8	6,0	6,0	7,3	7,4	8,3	8,9

Av sammanställningen framgår, att under år 1961 en fortsatt ökning skett av konsumtionen av frysta filéer. Importen av frysta filéer under år 1961 har till stor del bestått av torsk (2 185 ton) och i övrigt främst av kolja och rödspätta. Den inhemska beredningen av frysta torskfiléer, avsedda för försäljning inom landet, steg under år 1961 med 500 ton till 4 000 ton. Härutöver har inhemska filéer beretts främst av sill (strömning). Beredningen av frysta torskfiléer för inhemsk marknad har även under år 1961 främjats genom att föreningen Sydkustfisk av prisregleringsmedel utbetalat ett visst prisutjämningsbidrag för sådan beredning. Genom detta bi-

drag har fiskarna för den torsk, som levererats för ifrågavarande beredning, kunnat utfå samma minimipriser, som fastställts att gälla vid försäljning till färskmarknaden.

Beträffande *prisutvecklingen för fiskets olika förnödenheter* framhåller jordbruksnämnden, att det under det senaste året skett endast obetydliga förändringar. Sålunda har det s. k. bulkpriset på motorbrännolja, vilket pris i allmänhet tillämpas vid tankning av fiskebåtar i Sverige, sjunkit i 0-zon från 18 öre per l vid årsskiftet 1960/1961 till 17 öre per l i januari 1962. Under större delen av år 1961 har ifrågavarande pris varit 16 öre per l. Priset på den vanligast förekommande fisklådan på västkusten har under senare delen av år 1961 stigit från 3 kr. till 3 kr. 10 öre per låda men är nu åter nere i 3 kr. per låda. Vissa kostnadsfördyringar kan vidare enligt nämnden väntas ske under år 1962 på grund av den nyligen genomförda höjningen av omsättningsskatten.

Jordbruksnämnden anför vidare, att utvecklingen av *lönsamheten inom fisket* varit föremål för undersökningar även under år 1961.

Inom Svenska västkustfiskarnas centralförbund har sålunda företagits vissa undersökningar av bl. a. fladensill- och makrillfiskets lönsamhet för år 1960. Vidare har statistiska centralbyrån för att belysa de relativa förändringarna av yrkesfiskarnas inkomster och utgifter m. m. gjort vissa sammanställningar av material, som hämtats ur yrkesfiskarnas självdeklarationer. Sammanställningarna, som baserar sig på ett på modern samplingmetodik grundat urval av yrkesfiskare, avser förhållandena åren 1957—1959.

Materialet ger vid handen, att det beräknade kontanta nettot av fisket under åren 1957—1959 i medeltal per yrkesfiskare genomgående ökat på ostkusten och för insjöfisket, medan för södra Östersjö- och Öresundskusten en inkomstförbättring redovisas under år 1959 efter en mindre tillbakagång år 1958. För båtlagsfisket på västkusten konstateras för år 1959 en fortsatt betydande förbättring, som främst kommit manskapslotterna till godo. Jämfört med basåret 1952 redovisas för år 1959 en nettointäkt per båtlag, som är 65 procent högre, medan motsvarande procenttal för bruttointäkten och kostnaderna är 56 resp. 48.

Vad slutligen angår *det ekonomiska resultatet av statens hittillsvarande verksamhet i fråga om prisregleringen på fisk* åberopar jordbruksnämnden en inom denna upprättad tablå, vilken såsom *bilaga 6* torde bifogas statsrådsprotokollet. Av tablån framgår bl. a. att den 1 januari 1962 på den hittills drivna prisregleringsverksamheten förelåg en behållning av 22,1 miljoner kr., medan behållningen ett år tidigare utgjorde 19,4 miljoner kr. Utbetalningarna under år 1961 av pristillägg m. m. understiger med 1,8 miljoner kr. summan av de under året influtna reglerings- och införselavgifterna. Ränteinkomsten har under året utgjort 0,9 miljoner kr. Reglerings- och införselavgifterna har under år 1961 uppgått till 5,1 miljoner kr., varav 1,3 miljoner kr. utgörs av införselavgifter. Av tablån framgår vidare, att på samtliga kuststräckor de totala utgifterna för prisregleringen

överstiger summan av de inom resp. områden sedan systemets införande in-
flutna regleringsavgifterna. Underskotten utgjorde den 1 januari 1962 i
runda tal på västkusten 3,4 miljoner kr., på sydkusten 1,5 miljoner kr. och
på ostkusten 3,3 miljoner kr. I utgifterna har härvid inräknats även de
medel, som under år 1957 tagits i anspråk ur prisregleringskassan för av-
veckling av vissa prisregleringsföreningarna beviljade statslån.

Prisregleringsföreningarnas ekonomiska ställning betecknar jordbruks-
nämnden som god. Omfattningen av föreningarnas verksamhet belyses en-
ligt nämnden genom storleken av de fiskkvantiteter, som föreningarna över-
tar.

För västkustens vidkommande har dessa kvantiteter under det senaste
decenniet varierat mellan 30 och drygt 40 miljoner kg med undantag för
åren 1956 och 1958, då den övertagna fångstmängden understeg 20 miljoner
kg. På sydkusten har de övertagna kvantiteterna under 1950-talet varierat
mellan 4 och 6 miljoner kg. Avvikelser härifrån kan noteras dels för år
1952, då den övertagna fångstmängden uppgick till hela 10,8 miljoner kg,
dels för år 1959, då kvantiteten nedgick till 2,8 miljoner kg. Under åren
1960 och 1961 har — såsom framgår av det följande — den på sydkusten
övertagna fångstmängden ytterligare minskat. Nedgången under de senaste
åren beror bl. a. på att fångsterna av sydkustsill minskat och att överskotten
av torsk nära nog helt eliminerats på grund av en ökad beredning av frysta
filéer. De prisreglerade kvantiteterna strömming på ostkusten har under
det senaste decenniet varierat mellan 3,2 och 7,1 miljoner kg.

Enligt preliminära siffror har föreningen Västkustfisk år 1961 övertagit
totalt 29,4 miljoner kg fisk (därav 27,2 miljoner kg sill och 0,9 miljoner kg
makrill) för 12,9 miljoner kr. Föreningen Sydkustfisk har år 1961 överta-
git 1,9 miljoner kg sill för 0,5 miljoner kr. För jämförelsens skull kan
nämnas, att föreningen Västkustfisk år 1960 övertog totalt 36,8 miljoner kg
fisk (därav 35,0 miljoner kg sill och 0,8 miljoner kg makrill) till ett första-
handsvärde av 16,1 miljoner kr. och föreningen Sydkustfisk 2,1 miljoner kg
sill för 0,6 miljoner kr. I detta sammanhang bör uppmärksammas att, med
hänsyn till den organisation, som genomförts beträffande exporten till
länder med centraliserad import, prisregleringsföreningarna övertar även
den fisk, som exporteras på sådana marknader. Av de kvantiteter, som för-
eningarna övertar, exporteras normalt 85 å 90 procent. Föreningen Ost-
kustfisk har år 1961 enligt preliminära beräkningar prisreglerat 3,6 miljo-
ner kg strömming, varav 1,4 miljoner kg exporterats, mot under år 1960
3,7 resp. 1,8 miljoner kg.

Av de i det föregående redovisade siffrorna framgår enligt jordbruksnämnden,
att numera i huvudsak endast sill (strömming) övertas av föreningarna,
medan tidigare år utom sill också ganska betydande kvantiteter av
sydkusttorsk och av på västkusten landade torskfiskar inte funnit avsätt-
ning till gällande minimipriser. Till belysning härav anför nämnden, att
Västkustfisk under åren 1950—1959 i medeltal per år övertog ca 4,5 miljo-
ner kg annan fisk än sill och makrill, medan motsvarande kvantiteter för
åren 1960 och 1961 utgör 1,0 och 1,3 miljoner kg. Bortfallet av torsköver-
skottet på sydkusten sammanhänger — såsom tidigare berörts — med ut-
vecklingen av filéberedningen, som resulterat i att fiskarna för praktiskt
laget all under år 1961 levererad torsk kunnat utfå de fastställda minimi-
priserna.

Frågan om fortsatt prisreglering m. m.

Jordbruksnämndens överläggningar med berörda parter. Som förut nämnts har jordbruksnämnden berett representanter för vederbörande fiskarorganisationer samt för fiskhandeln och industrin tillfälle att framlägga sina synpunkter på frågan om de fortsatta regleringarna på fiskets område. Överläggningar i ämnet har därjämte ägt rum med nämndens råd i prisregleringsfrågor på fiskets område.

Beträffande vad som förekommit vid nyssnämnda överläggningar anför jordbruksnämnden, att det från fiskarorganisationernas sida därvid framhållits, att behov föreligger av en fortsatt prisreglering på fisk efter i huvudsak nuvarande grunder (innebärande bl. a. rätt för nämnden att, om förutsättningar härför föreligger, medge, att prisregleringen må utvidgas till strömming för foder- och konservändamål samt till på sydkusten ilandförd makrill, horngädda och skrubba, ävensom att prisreglering må genomföras för torsk på ostkusten norr om Blekinge enligt det på väst- och sydkusten gällande systemet).

Prisregleringsföreningarna Västkustfisk och Sydkustfisk har anhållit, att de föreningarna tillerkända kreditgarantierna skall få åtnjutas även under nästa budgetår.

Jordbruksnämnden meddelar även, att färskfiskhandeln, liksom tidigare, i stort sett vitsordat lämpligheten av det nuvarande prisregleringssystemet samt förordat en fortsatt prisreglering efter i huvudsak oförändrade grunder. Inte heller konservindustrin eller saltsillhandeln har framlagt några förslag till principiella ändringar av regleringarna på fiskets område. Salt-sillhandeln och konservindustrin har dock upprepat sina krav från föregående år på slopande av regleringsavgiften för all saltsill resp. för råvaruinköp, som sker för konservindustrins behov. Konservindustrin och den privata färskfiskpartihandeln har vidare ånyo begärt, att införselavgiften på färska filéer skall avvecklas i samma takt som sker i fråga om frysta filéer, vilka vid införsel är berättigade till områdesbehandling enligt EFTA. Representanterna för fiskets organisationer har med anledning av de redovisade yrkandena förklarat sig bestämt avstyrka, att någon begränsning nu sker i uttagandet av avgifter på fiskets område. Från fiskarhåll har man vidare velat anmäla, att frågan om att återinföra prisregleringsavgiften på torsk och torskfilé sedermera kan komma att aktualiseras i samband med avvecklingen av införselavgiften på frysta filéer.

Fiskerinäringens representanter har samtliga förordat en förlängning på ett år av gällande förordningar om regleringarna på fiskets område.

I fråga om inställningen hos jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område till de fortsatta regleringarna hänvisar nämnden till ett vid sin skrivelse fogat protokoll. Av protokollet framgår, att rådet anslutit sig till de i det följande redovisade förslagen med undantag av att samtliga rådsledamöter uttalat sig för att nämnden skall anhålla om be-

myndigande att direkt ur prisregleringskassan för fisk utbetala 100 000 kr. till centralnämndens för fiskpropaganda verksamhet.

Jordbruksnämndens förslag. Enligt jordbruksnämndens mening föreligger allttjämt behov av prisstöd för fiskarna. Nämnden anser därför, att — i avaktan på de förslag, som kan framkomma med anledning av den pågående utredningen om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område — prisregleringsverksamheten bör bibehållas jämväl under budgetåret 1962/63 och att den i stort sett bör handhas i enlighet med nu gällande grunder. Hänsyn har härvid dock inte tagits till sådana ändringar i fråga om handeln med fiskprodukter, som kan föranledas av den i det föregående omförmälda undersökningen enligt artikel 28 i EFTA-konventionen.

Vad angår finansieringen av prisregleringen erinrar jordbruksnämnden om att i prop. 1961: 50 utan erinran från riksdagens sida uttalats, att prisregleringen under innevarande budgetår i princip bör bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla denna i huvudsak kan täckas av till prisregleringskassan inflytande medel. Enligt uttalande i anslutning härtill borde vidare — i avaktan på jordbruksnämndens omförmälda utredning — bemyndigandet för nämnden att uppta prisregleringsavgifter under innevarande budgetår bibehållas i den omfattning, som förekommit under de senare åren. Av bilaga 6 till detta protokoll kan utläsas, att behållningen i prisregleringskassan ökat ganska avsevärt under år 1961 — liksom under åren efter år 1950 — så att den vid årsskiftet 1961/62 utgjorde 22,1 miljoner kr. Enligt nämndens mening är förhållandena på exportmarknaden dock allttjämt sådana, att avsevärda medel i särskilda fall kan bli erforderliga vid uppkommande avsättningssvårigheter eller för att täcka förluster vid kreditförsäljningar. Även om — med hänsyn bl. a. till de av saltsillhandeln och konserverindustrin upprepade kraven på att slopa regleringsavgiften för viss fisk — i vissa avseenden en begränsning i avgiftsbeläggningen sedermera kan komma att vidtas efter överläggningar med representanter för fiskerinäringen, bör därför nämndens bemyndigande att uppta regleringsavgifter i den omfattning, som förekommit under de senare åren, bibehållas också under nästa budgetår.

I detta sammanhang erinrar jordbruksnämnden också om att i prop. 1956: 86 uttalats, att det i fortsättningen borde ankomma på Kungl. Maj:tt att årligen efter förslag av jordbruksnämnden meddela föreskrifter rörande den huvudsakliga användningen för det framförliggande budgetåret av de införselavgifter, som uttas på vissa slag av färska och frysta filéer. Enligt samma uttalande borde detta lämpligen ske i samband med den sedvanliga framställningen beträffande fiskprisregleringen, varvid nämndens förslag rörande den huvudsakliga dispositionen av ifrågavarande medel skulle åtföljas av dels beräkningar rörande storleken av inflytande införselavgifter under det framförliggande budgetåret, dels — i fråga om såväl storleken som användningen av införselavgiftsmedlen — redovisning av utfallet för tillämdalupet år samt en reviderad beräkning för det löpande året. Med anledning härav meddelar nämnden följande.

Under tiden t. o. m. den 31 december 1961 har i införselavgifter influtit ett sammanlagt belopp av omkring 8,5 miljoner kr. Av detta belopp har 1,36 miljoner kr. influtit under budgetåret 1960/61 och 0,6 miljoner kr. under innevarande budgetår. Av naturliga skäl föreligger stora svårigheter att bedöma den fortsatta utvecklingen av importen av införselavgiftsbelagda filéer och därmed också storleken av de inkomster, som framdeles kan komma att inflyta i form av införselavgifter. I prisregleringsskrivelsen för innevarande budgetår har den avgiftsbelagda filéimporten för budgetåret ansetts böra uppskattas till 4 500 ton. En reviderad beräkning med hänsyn till hittills företagen import och den lageruppyggnad av frysta filéer, som ägt rum under år 1961, ger vid handen, att denna kvantitet uppskattats för högt och nu kan beräknas komma att ligga omkring den kvantitet, som införts under budgetåret 1960/61, eller vid 4 000 ton. Vad angår ifrågavarande import för nästa budgetår anser nämnden sig böra räkna med en ökning av ungefär 5 procent. Med utgångspunkt från en införselavgift per kilogram filé för innevarande budgetår av 31,5 öre för tiden t. o. m. februari 1962 och 27 öre för tiden därefter samt för nästa budgetår av 27 öre skulle inkomsten av införselavgifter bli för vart och ett av budgetåren 1961/62 och 1962/63 1,2 miljoner kr. Beräkningen av beloppen har skett utan hänsyn till att avgiftsminskningen inte berör den import, som sker från länder utanför frihandelsområdet, och även oberoende av om någon sänkning kommer att ske av införselavgiften på färska filéer. Ifrågavarande import är nämligen av alldeles underordnad betydelse jämfört med importen av frysta filéer från EFTA-länderna.

I enlighet med Kungl. Maj:ts beslut den 13 maj 1960 och den 14 april 1961 skall — i likhet med de medel, som inflyter genom upptagande av prisregleringsavgifter — de under budgetåren 1960/61 och 1961/62 influtna eller inflytande införselavgifterna, med vissa begränsningar, tillföras prisregleringskassan för fisk allt användas för med kassan avsedda ändamål. Begränsningarna innebär, att införselavgiftsmedel till vissa högsta belopp må för ett vart av budgetåren disponeras till att bestrida kostnaderna dels för befattningen som fiskexportrepresentant, dels för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. De högsta belopp, som enligt besluten får användas för dessa ändamål, utgör för budgetåret 1960/61 resp. 90 000 och 50 000 kr. samt för budgetåret 1961/62 resp. 95 000 och 50 000 kr. Av dessa medel har under budgetåret 1960/61 tagits i anspråk sammanlagt 121 823 kr. 24 öre, varav 85 898 kr. 68 öre för fiskexportrepresentanten och återstoden eller 35 924 kr. 56 öre såsom bidrag till kostnaden för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. Under första hälften av innevarande budgetår har för samma ändamål disponerats 44 330 kr. 45 öre och 20 574 kr. 75 öre. Härutöver har nämnden, med stöd av erhållet bemyndigande, innevarande budgetår disponerat ett belopp av 100 000 kr. av införselavgiftsmedlen till den av centralnämnden för fiskpropaganda bedrivna verksamheten. Införselavgiftsmedel, som inte tas i anspråk för nu angivna särskilda ändamål, skall enligt förenämnda beslut tillföras prisregleringskassan för fisk. Av den tidigare lämnade redogörelsen för det ekonomiska resultatet av den prisreglerande verksamheten för år 1961 framgår, att de under året influtna reglerings- och införselavgifterna inte åtgått för att bestrida utgifterna under året.

Jordbruksnämnden hemställer, att de för regleringsåret 1962/63 inflytande införselavgifterna — med de begränsningar, som föranleds av bifall till förslagen i det följande — skall enligt i huvudsak samma grunder som under innevarande budgetår få disponeras för att i första hand täcka de löpande utgifterna för prisregleringens upprätthållande.

Med hänsyn till omfattningen av prisregleringsverksamheten tillstyrker jordbruksnämnden, att föreningarna Västkustfisk och Sydkustfisk även under nästa budgetår skall få disponera de krediter, för vilka staten ställt garanti, samt att behållningen i prisregleringskassan för fisk på de villkor, som fastställts av Kungl. Maj:t genom beslut den 3 september 1954 och den 11 april 1958, får användas för lån till prisregleringsföreningarna för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar av fisk till utlandet.

Såsom tidigare berörts har jordbruksnämnden i enlighet med beslut av 1961 års riksdag för innevarande budgetår av införselavgiftsmedel utanordnat ett belopp av 100 000 kr. till den av centralnämnden för fiskpropaganda bedrivna verksamheten. I skrift till jordbruksnämnden den 22 december 1961 har centralnämnden anhållit, att jordbruksnämnden måtte utverka be- myndigande att även under budgetåret 1962/63 ur prisregleringskassan för fisk få disponera ett belopp av 100 000 kr. för ifrågavarande ändamål. I framställningen framhålls bl. a. följande.

Centralnämndens propagandaverksamhet torde — därest nämnda belopp erhålls — komma att under nästa budgetår bedrivas enligt i stort sett samma plan, som fastställts för innevarande budgetår, vilken — enligt den redogörelse, som lämnats jordbruksnämnden angående dispositionen av det innevarande budgetår utanordnade beloppet — inneburit, att propagandan från centralnämndens sida varit inriktad på att under perioder med god tillförsel av sill och strömming stimulera till ökad konsumtion av dessa fiskslag. Vidare betonas önskvärdheten av att reklamåtgärderna ges en i jämförelse med andra livsmedel konkurrenskraftig volym, men att man — med hänsyn till de goda erfarenheter, som erhållits också av en i koncentrerad form genomförd propaganda — ansett sig för det närmaste budgetåret kunna begränsa sina anspråk till nu begärda 100 000 kr.

Jordbruksnämnden anför i anledning av centralnämndens framställning bl. a. följande.

Förslag om att möjlighet för nämnden bör föreligga att direkt ur prisregleringskassan för fisk utbetala medel för centralnämndens verksamhet väcktes första gången redan år 1959 av vissa ledamöter i nämndens råd i samband med behandlingen av regleringarna på fiskets område för budgetåret 1959/60. Såsom framgår av den av riksdagen godtagna prop. 1959: 65 lämnade Kungl. Maj:t med anledning härav utan erinran ett samtidigt av färskfiskhandeln väckt och av jordbruksnämnden biträtt förslag, enligt vilket hinder inte skulle föreligga för de i centralnämnden ingående prisregleringsföreningarna att bidra till centralnämndens verksamhet med belopp, som jordbruksnämnden godkände. Jordbruksutskottet har sedermera i utlåtande 1960: 21 i anledning av ett motionsvägen väckt förslag, att medel till centralnämnden även borde kunna utgå direkt ur prisregleringskassan, ansett motionen inte behöva föranleda någon riksdagens åtgärd, med hänsyn till att enligt nyssnämnda uttalande av Kungl. Maj:t vederbörande prisregleringsföreningar själva hade möjlighet att vid sin avvägning av prisregleringsmedlens användning bedöma, i vilken utsträckning medel borde användas för propagandaverksamhet. Året därefter uttalades i prop. 1961: 50 att Kungl. Maj:t — i likhet med jordbruksnämnden — inte kunde tillstyrka ett av en majoritet inom nämndens råd vid behandlingen av regleringarna

på fiskets område för innevarande budgetår väckt förslag om att medel till centralnämndens verksamhet skulle utbetalas direkt ur prisregleringskassan för fisk.

Bemyndigandet för nämnden att under innevarande budgetår av införselavgiftsmedel utanordna 100 000 kr. till centralnämnden har tillkommit efter beslut av 1961 års riksdag i anslutning till vissa vid riksdagen väckta motioner. Som motiv för beslutet har — såsom frångår av jordbruksutskottets utlåtande 1961: 13 — anförts bl. a. att de medel, som prisregleringsföreningarna erhållit för sin verksamhet, inte torde ha lämnat utrymme för några bidrag till den centralt organiserade upplysnings- och propagandaverksamheten samt att fisket bör tillerkännas samma förmåner som jordbruket, som vid reklam för sina produkter anvisas direkta anslag av införselavgiftsmedel.

Jordbruksnämnden anser alljämt, att medel för fiskpropaganda inte skall utgå direkt ur prisregleringskassan för fisk utan att bidrag för propaganda — liksom fallet är på jordbrukets område — bör lämnas inom ramen av de medel, som prisregleringsföreningarna erhåller i prisstödande syfte. Även i fortsättningen bör det därför ankomma på prisregleringsföreningarna på fiskets område att avväga och efter nämndens godkännande bestämma i vad mån de till föreningarnas ställda regleringsmedlen skall användas för att genom reklam och propaganda främja avsättningen av fisk. Prisregleringsföreningarna torde nämligen — mot bakgrunden av den verksamhet, som de bedriver — ha speciella förutsättningar för att kunna bedöma behovet av medel för fiskpropaganda och sättet för användningen av dessa medel. Genom en på detta sätt finansierad fiskpropaganda bör också garantier föreligga för att regleringsmedlen får den enligt fiskarnas uppfattning bästa möjliga användningen. De medel, som föreningarna årligen erhåller för sin prisreglerande verksamhet, är vidare av den storleksordning, att de enligt nämndens mening förslår också för att tillgodose de anspråk, om vilka här är fråga. Det kan i detta sammanhang anmärkas, att de möjligheter, som för prisregleringsföreningarna föreligger att disponera regleringsmedel för fiskpropaganda, i viss utsträckning utnyttjats under en följd av år. Föreningen Västkusfisk har sålunda under ett flertal år anslagit vissa belopp till propaganda för fisk. Under år 1961 har exempelvis tillstånd lämnats för föreningen att av prisregleringsmedel utbetala 130 000 kr. till Västkusfisks fiskbyrå, som handhar reklamverksamheten beträffande fisk från denna kuststräcka. Kontinuerlig propaganda har under ett flertal år bedrivits också för strömming med hjälp av medel, som föreningen Ostkusfisk uppburit från de på ostkusten verksamma fiskförsäljningsföreningarna. Även från andra håll än från fiskarnas organisationer anslås årligen medel för fiskpropaganda. Sålunda bekostas den av Västkusfisks fiskbyrå bedrivna reklamverksamheten till stor del av medel, som uttas i form av s. k. lådavgifter på fisk, som försäljs på fiskauktioner på västkusten. Under verksamhetsåret 1960/61 har fiskbyrån på detta sätt erhållit 156 000 kr. Enligt uppgift har vidare saltsillhandeln under år 1961 anslagit ett belopp av omkring 170 000 kr. till propaganda för saltsill.

Västkusfisk, förening u. p. a., har i särskild skrivelse till jordbruksnämnden förklarat sig kunna tillstyrka centralnämndens nu föreliggande framställning under förutsättning att ett bifall till densamma inte blir prejudicerande och att jordbruksnämnden inte minskar möjligheterna för föreningen att använda medel för fiskpropaganda. Föreningen har i anslutning härtill meddelat, att föreningens tillstyrkan inte får uppfattas som ett generellt avståndstagande från den av föreningen även tidigare hävdade principen, att direkta utbetalningar ur prisregleringskassan för propagandaändamål inte bör ske. Även representanter för exporten av fisk och fiskprodukter

har tillstyrkt framställningen och härvid uttalat, att de medel, som ställs till centralnämndens förfogande, också bör kunna användas för att främja avsättningen på exportmarknaderna.

Under hänvisning till vad sålunda anförts vidhåller jordbruksnämnden sin uppfattning, att medel för fiskpropaganda även i fortsättningen bör lämnas av prisregleringsföreningarna med belopp, som jordbruksnämnden godkänner, och således inte utgå direkt ur prisregleringskassan för fisk.

Såsom förut nämnts utgår giltighetstiden för förordningen 1952: 320 om viss reglering av handeln med fisk, m. m. den 30 juni 1962. Jordbruksnämnden föreslår, att förordningen — i avvaktan på resultatet av nämndens förut berörda utredning — förlängs att gälla t. o. m. den 30 juni 1963. I detta sammanhang framhåller nämnden, att näringsfrihetsrådet genom beslut den 18 maj 1961 lämnat de auktoriserade fiskförsäljningsföreningarna på ostkusten fortsatt tillstånd att tills vidare t. o. m. den 30 juni 1962 tillämpa av jordbruksnämnden meddelade föreskrifter om förbud mot att underskrida partinoteringar och om minimirabatter på färsk och frusen strömming. Nämnden upplyser, att den avser att i skrivelse till näringsfrihetsrådet anhålla, att dessa tillstånd måtte förlängas t. o. m. den 30 juni 1963.

Vad angår skyddet för avsättningen inom landet av fladensill erinrar jordbruksnämnden om att den i sitt år 1953 avgivna förslag till regleringar på fiskets område under budgetåret 1953/54 förklarade sig ha för avsikt att, därest förhållandena inte föranleder till annat, under de närmaste åren dels med stöd av kungörelsen den 6 maj 1949 (nr 179) om förbud mot försäljning av islandssill under viss del av året upprätthålla förbud mot försäljning av islandssill, dock längst t. o. m. utgången av september, dels inställa importlicensgivningen för annan beredd sill än islandssill under den tid, som försäljningsförbudet är i tillämpning. Under senare år har ifrågavarande åtgärder inte vidtagits. I princip anser nämnden, att sådana ingripanden inte heller fortsättningsvis skall behöva komma i fråga utan att de bör kunna ersättas med bl. a. kvalitetsfrämjande åtgärder av beskaffenhet att stärka fladensills konkurrenskraft gentemot andra sillsorter.

III. Utrikeshandeln med fisk

Såsom framgår av den tidigare redogörelsen utgår giltighetstiden för förordningarna angående reglering av in- och utförseln av vissa slag av fisk- och skaldjur den 30 juni 1962. Jordbruksnämnden föreslår — i likhet med vad den föreslagit i fråga om giltighetstiden för förordningen 1952: 320 — att dessa förordningar förlängs att gälla t. o. m. den 30 juni 1963.

Vad angår tillämpningen av importregleringen erinrar jordbruksnämnden om att i prop. 1961:50 utan erinran från riksdagens sida uttalats, att importregleringen under innevarande budgetår bör anordnas i

huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som jordbruksnämnden ägt tillämpa under budgetåret 1960/61, därvid dock bör få företas de jämkningar, som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i konventionen angående upprättandet av Europeiska frihandelssammanslutningen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer. Ifrågavarande grunder innebär, enligt uttalande i prop. 1948: 48, att importen av fisk skall begränsas i den omfattning, som är nödvändig för att upprätthålla prisregleringssystemet. Nämnden anför vidare följande.

Vid sin tillämpning av importregleringen har nämnden, med stöd av Kungl. Maj:ts bemyndiganden, från licenstvånget undantagit vissa fiskvaror vid import från bl. a. OECD-länderna. För flertalet övriga fiskvaror har nämnden begagnat sig av generella importlicenser, som utgör ett förenklat licensförfarande och innebär, att vara, som upptagits på sådan licens, tills vidare kan införas på samma villkor som de licensfria varuslagen under förutsättning att fisken inköpts i fast räkning och att den inte heller införts vid direktlandning. I annat fall begagnas individuell licens, som — till skillnad mot den generella licensen — kan innebära, att importen kvantitativt regleras. I praktiken har kvantitativa importrestriktioner under år 1961 upprätthållits i huvudsak endast på färsk och fryst sill och torsk.

I frågor av allmänt intresse beträffande tillämpningen av importregleringen av färska och frysta fiskvaror inhämtas synpunkter från ett av nämnden inrättat organ, det s. k. *fiskimportrådet*, som består av särskilt utsedda representanter för av importen berörda intressen, nämligen fiskare, handel, beredare och konsumenter. I frågor angående importen av saltsill sker vid behov samråd i särskild ordning med därav berörda parter.

Vad angår den fortsatta tillämpningen av importregleringen av fisk tillstyrker jordbruksnämnden, att regleringen anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som nämnden ägt tillämpa under innevarande budgetår.

I detta sammanhang erinrar jordbruksnämnden om att nämnden i sin regleringsskrivelse för budgetåret 1960/61 lämnat en kortfattad redogörelse för den huvudsakliga innebörden av EFTA-konventionens bestämmelser i fråga om fisk och fiskprodukter och i anslutning härtill anfört några synpunkter på de problem, som uppkommer i anledning av konventionen. Nämnden kompletterar denna redogörelse på följande sätt.

Som en följd av EFTA-konventionens förpliktelser har tullarna på fiskkonserver o. d. samt införselavgiften på djupfrysta filéer av torsk, kolja, gråsej, vitling och kungsfisk vid införsel från länder anslutna till Europeiska frihandelssammanslutningen sänkts med 20 procent fr. o. m. den 1 juli 1960 och med ytterligare 10 procent fr. o. m. den 1 juli 1961. Vidare har som ett led i den successiva avvecklingen av de kvantitativa importrestriktionerna fr. o. m. den 1 juli 1960 fastställts globalkontingenter för sådana fiskvaror, för vilka EFTA-konventionens förpliktelser i detta hänseende gäller och för vilka införsel inte kunnat ske utan licens. Fr. o. m. den 1 juli 1961 har en uppräknings skett av dessa kontingenter. Enligt särskilt beslut skall den tredje avtrappningen av tullskyddet ske fr. o. m. den 1 mars 1962, medan en ytterligare uppräknings av globalkontingenternas belopp skall genomföras den 1 juli 1962. Globalkontingenterna kan — utom

såvitt de gäller sill- och makrillfiléer — betecknas som rent nominella, då under de senaste åren import av dylika varuslag medgetts utan kvantitativ begränsning. Importen av djupfrost sill- och makrillfilé har hittills varit obetydlig.

Jordbruksnämnden framhåller vidare, att den i sin regleringsskrivelse för innevarande budgetår redovisat resultatet av vissa överläggningar, som inför nämnden ägt rum med representanter för fiskkonserv- och filéberedningsindustrin, i anslutning till den avtrappning av tullskyddet som trädde i kraft den 1 juli 1960. Nämnden anför nu följande.

Vid dessa överläggningar förelåg enighet om att på grund av det förändrade konkurrensläget till följd av tullavtrappningen andra åtgärder på fiskregleringens område inte erfordrades än medgivande för konservindustrin att fritt importera fiskråvaror för sin tillverkning. Sådant medgivande, som från början begränsades att under vissa förutsättningar gälla budgetåret 1960/61, har sedermera förlängts att gälla tills vidare. Medgivandet har i praktiken endast inneburit, att prövningen av importbehovet av färsk sill bortfallit. Även den andra avtrappningen av tullskyddet, som trädde i kraft fr. o. m. innevarande budgetår, har kunnat genomföras utan att andra åtgärder behövt vidtas än nyss berörda förlängning av medgivandet till fri import. Inte heller på grund av den tredje avtrappningen av tullskyddet påkallas några ytterligare åtgärder från industrins sida. Det kan i detta sammanhang framhållas, att även under år 1961 praktiskt taget all sydkusttorsk, som inte avsatts på färskmarknaden, omhändertagits för beredning av frysta filéer, samtidigt som viss höjning under året genomförts av minimipriserna på råvaran.

Jordbruksnämnden förutsätter, att nämnden även under nästa budgetår skall inom ramen för de allmänna bemyndigandena i fråga om fiskregleringen kunna lösa de problem, som för de nyss berörda industrierna kan uppkomma till följd av EFTA-konventionen och som sammanhänger med gränsdragningen mellan »fiskvaror» och »industrivaror».

Jordbruksnämnden anmäler slutligen, att den inte ansett sig böra tillmötesgå tidigare önskemål från konservindustrin och viss del av färskfiskpartihandeln om sänkning av införselavgiften på färska filéer. Inte heller har nämnden velat bifalla de nu gjorda framställningarna härom. Enligt nämndens mening kan emellertid en justering av ifrågavarande avgift övervägas, om så med hänsyn till marknadsläget eller på grund av andra förhållanden kan bedömas lämpligt.

I fråga om exportregleringen erinrar jordbruksnämnden om att för export av fisk och fiskprodukter i princip fordras licens av nämnden enligt Kungl. Maj:ts förutnämnda förordning 1953:374. Om det faktiska läget anför nämnden följande.

Fisk och fiskprodukter är emellertid föremål för s. k. villkorlig licensfrihet. Detta innebär, att de under vissa förutsättningar tills vidare får exporteras utan särskild licens till i huvudsak de länder, som inte har centraliserad import. Bland de förutsättningar, som jordbruksnämnden uppställt för licensfriheten, märks att viss fisk, som exporteras, skall vara inköpt enligt gällande bestämmelser om reglering av handeln med fisk samt om prisreglering beträffande fisk.

Jordbruksnämnden upplyser vidare, att *exporten till länder med centraliserad import* är centraliserad och sker i enlighet med en den 25 november 1959 dagtecknad överenskommelse mellan Ostkustfisk, centralförening u. p. a., Sydsvensk exportfisk, förening u. p. a., Västkustfisk, förening u. p. a., och Fiskkonservfabrikernas förening, ekonomisk förening, ävensom företrädare för exporthandeln med färsk och fryst fisk samt svensk saltsill. Överenskommelsen innebär, att all export av saltvattensfisk, såväl färsk och fryst som beredd vara, däribland även konserver, till sådana marknader, som nämnden förklarar skola omfattas av centraliseringen, skall förberedas och övervakas av ett *affärsutskott för svensk fiskeexport* med uppgift bl. a. att undersöka olika möjligheter för denna export och att före avtalsförhandling avseende viss export behandla frågor, som sammanhänger härmed, såsom kontingentfördelning, prispolitik m. m., ävensom att exportförhandlingarna skall ske genom en permanent förhandlingsdelegation under ledning av en heltidsanställd exportchef. Beträffande sammansättningen av affärsutskottet och förhandlingsdelegationen m. m. anför nämnden följande.

Affärsutskottet består av åtta ordinarie ledamöter, varav fyra representanter för rena fiskarintressen och fyra representanter för fiskhandel och fiskkonservindustri, jämte en av jordbruksnämnden utsedd opartisk ordförande. Förhandlingsdelegationen utgörs, förutom av exportchefen, av en ledamot från envar av föreningarna Ostkustfisk, Sydsvensk exportfisk och Västkustfisk. Vidare kan i delegationen ingå en representant även för annan fiskhandel eller industri. Enligt överenskommelsen skall i regel avtal om export för samtliga parter tecknas gemensamt, varvid såsom svensk kontraktspartner skall stå någon av föreningarna Sydsvensk exportfisk, Västkustfisk eller Fiskkonservfabrikernas förening. Om enighet i väsentlig fråga inte kan nås inom affärsutskottet, t. ex. i fråga om fördelning av kontingent mellan de olika parterna, skall frågan genom ordföranden i utskottet underställas nämnden för avgörande. Även beslut, som i annan ordning meddelas enligt bestämmelserna i överenskommelsen, skall av part kunna överklagas hos nämnden, därest beslutet avser fråga av principiell art eller eljest är av större praktisk eller ekonomisk betydelse.

Jordbruksnämnden anmäler, att den i anslutning till denna överenskommelse föreskrivit, att exportlicens till centraliserade marknader för fisk, som i överenskommelsen avses, endast beviljas för sådan export, som sker i enlighet med överenskommelsen. Exportlicens utställs, för affärsutskottets räkning, på antingen föreningen Sydsvensk exportfisk eller föreningen Västkustfisk eller Fiskkonservfabrikernas förening.

Vidare upplyser jordbruksnämnden, att allmänt har stadgats skyldighet för de i affärsutskottet ingående föreningarna att tillse, att allas berättigade intressen av att delta i exporten blir tillgodosedda och att exporten, om det befinns nödvändigt, fördelas mellan exportörerna enligt grunder, som fastställs av nämnden. Vidare har förutskickats, om nämnden så finner angeläget, att möjligheter skall öppnas för exportörerna att inbördes tävla om exportleveranserna (exempelvis genom särskilda exportauktioner).

I sådana frågor om export av fisk och fiskprodukter, som är av intresse för den svenska fiskerinäringen eller eljest av mera allmän betydelse, in-

hämtar jordbruksnämnden uttalande från det s. k. *fiskexportrådet*. Härom anför nämnden följande.

Fiskexportrådet består av representanter för de olika fiskexportintressena, nämligen fiskarna, färskfiskhandlarna, salteriföretagen och konservindustrin. Till rådets sammanträden kallas jämväl statens fiskexportrepresentant. Rådet kallas av nämnden till sammanträde bl. a. för att utröna olika exportönskemål inför förestående handelsavtalsförhandlingar och för att rådgöra om olika möjligheter att främja och stödja fiskexporten i allmänhet. Inom de på väst- resp. sydkusten lokalt inrättade organen, i vilka vederbörande kuststräckas exportintressen är allsidigt företrädade, sker bl. a. en förberedande behandling av fiskexportrådets ärenden. Under år 1961 har en sammanslagning skett av de på västkusten inrättade lokala organen för samarbetet mellan fiskerinäringens olika intressen.

Behovet av ett organ, som motsvarar det s. k. fiskexportrådet, och av en centralisering av fiskexporten, såvitt gäller länder med centraliserad import, har enligt jordbruksnämnden även under det gångna året dokumenterats vid upprepade tillfällen. Enligt nämndens mening är det erforderligt, om exportmöjligheterna skall kunna rationellt tillvaratas, att exporten även i fortsättningen regleras i den omfattning, som nu sker.

Jordbruksnämnden erinrar vidare om att Kungl. Maj:t genom förutnämnda beslut den 14 april 1961 bemyndigat nämnden att för att bestrida kostnaderna under budgetåret 1961/62 för den befattningshavare, som har till uppgift att främja fiskexporten, disponera ett belopp av högst 95 000 kr. från de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret inflytande eller dessförinnan inlutna medlen. Befattningen som fiskexportrepresentant har inrättats genom Kungl. Maj:ts beslut den 23 oktober 1952 och har av den nuvarande representanten innehaft sedan den 1 december 1952. Befattningshavaren är sedan den 1 januari 1955 stationerad i Bonn. Beträffande kostnaderna för befattningen anför nämnden följande.

De faktiska kostnaderna för befattningen har utgjort 79 663 kr. för budgetåret 1959/60 och 85 270 kr. för budgetåret 1960/61. Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 22 april 1960 och den 14 april 1961 skall till fiskexportrepresentanten tills vidare utgå dels arvode med belopp motsvarande lön enligt löneklass A 24, ortsgrupp 5, statens allmänna avlöningsreglemente, dels prisutjämningsstillägg med 34 700 kr. för år, dels ersättning för vad befattningshavaren visar sig ha utgett för att under förordnandet som fiskexportrepresentant bibehålla sin rätt till pension i Svenska personalpensionskassan (SPP), dock högst 6 000 kr. för år. De bestämda löneförmånerna medför för budgetåret 1962/63 jämfört med budgetåret 1960/61 en merkostnad, som med utgångspunkt från nu utgående löner, kan beräknas till ca 3 000 kr.

Behov av en befattning med uppgift att främja den svenska fiskexporten föreligger enligt jordbruksnämndens mening även för tiden efter utgången av innevarande budgetår. Enligt vad nämnden har inhämtat delas denna uppfattning av vederbörande fiskerierorganisationer och av övriga företrädare för den berörda fiskerinäringen.

Enligt jordbruksnämndens mening bör — med hänsyn till att löneförmå-

nerna för fiskexportrepresentanten ökat och kan väntas ytterligare öka samt till sannolika stegringar i rese- och levnadskostnaderna i olika länder även som till önskvärdheten av att en viss marginal reserveras till att bestrida kostnaderna för de längre resor, som kan visa sig erforderliga — anslagsbehovet för fiskexportrepresentanten för budgetåret 1962/63 beräknas till något högre belopp än det för innevarande budgetår anvisade eller till förslagsvis 100 000 kr. Nämnden hemställer på grund av vad i det föregående anförts om bemyndigande att under nästa budgetår för att bestrida kostnaderna för fiskexportrepresentanten använda ett belopp av högst 100 000 kr. av de för budgetåret 1962/63 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

Jordbruksnämnden framlägger härefter förslag om bestridande av kostnaderna för kvalitetskontroll av fisk och fiskprodukter. Inledningsvis anför nämnden.

Genom förutnämnda beslut den 14 april 1961 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att för att bestrida ett eventuellt tillskott till konservkontrollen samt av sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver som inte kan täckas genom inflytande kontrollavgifter, skall få tas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kr. av de för budgetåret 1961/62 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

Kvalitetskontrollen av fisk och fiskprodukter är dels obligatorisk, dels frivillig. Den obligatoriska kontrollen omfattar saltad och torkad fisk, fiskkonserver samt fiskfiléer, allt avsett för export, ävensom för försäljning på hemmamarknaden avsedd salt strömming. Den av jordbruksnämnden inrättade frivilliga kontrollen omfattar på sydkusten färsk och fryst torsk och sill, som blir föremål för centraliserad export, ävensom likaså på sydkusten framställda fiskfiléer, avsedda för försäljning inom landet. Den frivilliga kontrollen inbegriper vidare på västkusten saltad fladensill och höstsill, som försäljs på den inhemska marknaden, samt på ostkusten färsk strömming, som levereras till fiskförsäljningsföreningar.

Enligt jordbruksnämndens uppfattning är den kvalitetskontroll, som f. n. upprätthålls på svenska fiskvaror, behövlig för att varorna skall kunna hävda sig på marknaden.

Vad angår finansieringen av *konservkontrollen* erinrar jordbruksnämnden om att enligt uttalanden i prop. 1957: 88 tillskott av statliga medel inte vidare skulle erfordras, sedan 20 000 kr. tillförts en i propositionen omförmäld buffertfond hos Svenska konservkontrollens råd. Efter framställningar här om av nämnden har emellertid — med hänsyn bl. a. till de svårigheter, som föreligger, att i förväg beräkna inkomster och utgifter för konservkontrollen — genom Kungl. Maj:ts bemyndiganden möjligheter erhållits att under de senaste budgetåren vid behov använda statsmedel för finansieringen av denna kontroll. Dessa bemyndiganden har, anför nämnden, dock inte behövt utnyttjas. Vid en fortsatt normal export synes det nämnden, att kostnaderna för kontrollen fram till den 1 juli 1963 i sin helhet skall kunna täckas av nu utgående avgifter. Då emellertid — såsom förut berörts — svårigheter föreligger att beräkna de framtida inkomsterna och utgifterna i verksamheten

och anspråk kan komma att ställas på ytterligare medel för att möta inte förutsedda behov, anser nämnden, att även under nästa budgetår möjlighet bör finnas att kunna använda statsmedel för konservkontrollens finansiering. I detta sammanhang anmäler nämnden, att konservkontrollen, som hittills varit knuten till Svenska institutet för konserveringsforskning, fr. o. m. den 1 januari 1962 utförs genom personal vid Svenska kontrollanstalten för mejeriprodukter och ägg.

Kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver utövas av kontrollpersonal, som är direkt underställd jordbruksnämnden. För att bestrida kostnaderna för denna kontroll — utom såvitt avser kontroll av salt strömming på hemmamarknaden — upptas avgifter av den, som begärt kontrollens utförande. Beträffande kostnadstäckningen i övrigt anför jordbruksnämnden.

Dessa avgifter förslår totalt sett inte till att täcka kostnaderna för kontrollen. För budgetåret 1960/61 har sålunda inkomsterna av löpande kontrollavgifter understigit utgifterna för kvalitetskontrollen med i runt tal 37 000 kr. Under åren dessförinnan har underskotten varierat mellan omkring 11 000 och 32 000 kr. Under första hälften av innevarande budgetår har för kvalitetskontrollen — utöver influtna kontrollavgifter — ianspråktagits ett belopp av ca 20 000 kr. För återstoden av innevarande budgetår kvarstår då av anvisade införselavgiftsmedel omkring 30 000 kr., som enligt nämndens mening torde förslå till att bestrida kostnaderna för kontrollen.

För budgetåret 1962/63 saknas enligt jordbruksnämnden möjlighet att med någon större grad av säkerhet beräkna det tillskott, som utöver kontrollavgifterna erfordras för att fullgöra kvalitetskontrollen. Storleken av detta tillskott är nämligen beroende av bl. a. omfattningen av den export, som blir föremål för kvalitetskontroll. För att kunna bestrida kostnaderna för kontrollen under nästa budgetår anser sig nämnden böra räkna med att minst samma tillskott av statliga medel kan komma att erfordras som det för innevarande budgetår anvisade. Hänsyn har härvid tagits till att — såsom tidigare berörts — medel kan behöva tillskjutas också för finansieringen av konservkontrollen. Jordbruksnämnden hemställer därför om bemyndigande att under nästa budgetår för att genomföra kvalitetskontrollen använda ett belopp av högst 50 000 kr. av de för budgetåret 1962/63 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

IV. Departementschefen

Utvecklingen av det svenska havsfisket har under 1950-talet kännetecknats av en i allmänhet successivt stigande avkastning. Enligt nu tillgängliga definitiva uppgifter utgjorde totalfångsten för år 1960 omkring 259 miljoner kilogram med ett värde av 172,5 miljoner kr. Denna avkastning översteg visserligen med 1 procent 1959 års fångstvärde men vad beträffar fångstkvantiteten redovisas en minskning med 3 procent. Tillbakagången i kvantiteten under år 1960 beror enligt vad statens jordbruksnämnd uppger främst på att fångsterna på västkusten av s. k. skrapfisk för fisk-

mjölstillverkning minskat väsentligt. Vidare har strömmingsfångsterna på ostkusten reducerats förhållandevis starkt. Beträffande år 1961 beräknar emellertid jordbruksnämnden, att såväl fångstmängden som dess värde ånyo ökat och uppgått till 264 miljoner kilogram respektive 182 miljoner kr. Avkastningsökningen under år 1961 hänför sig enligt de ännu preliminära siffrorna till alla tre kuststräckorna.

Totalfångsten av fisk per år, som under senare hälften av 1940-talet uppgick till omkring 170 miljoner kilogram och under första hälften av 1950-talet till inemot 200 miljoner kilogram, har under de senaste åren ökat till 260 à 270 miljoner kilogram. Samtidigt härmed har antalet yrkesfiskare successivt minskat och utgör numera endast omkring 60 procent av antalet under senare hälften av 1940-talet. De trots denna nedgång ökade fångsterna har möjliggjorts bland annat genom att större båtar med modern teknisk utrustning tagits i bruk samt genom att effektivare redskap använts. Under år 1960 bar antalet yrkesfiskare fortsatt att minska på samtliga kuststräckor. Likaså har såväl under år 1960 som år 1961 övergången till fiskebåtar med större motorstyrka fortsatt. Övergången är särskilt markant på västkusten, där utvecklingen även kännetecknats av att en del större fiskebåtar numera byggs av stål.

I samband med denna modernisering av fiskeflottan har sillfisket på västkusten under de senaste åren ökat kraftigt. Till följd av bland annat sämre väderleksförhållanden under år 1961 än under år 1960 har denna ökning inte fortsatt. Sillfångsten under år 1961 torde dock ha varit av samma omfattning som under år 1960 eller omkring 123 miljoner kilogram. På sydkusten redovisas för år 1961 större torskfångster än under tidigare år, medan utfallet av sillfisket varit i stort sett oförändrat. Att fångsterna av torsk ökat uppges till stor del bero på att ett större antal västkustbåtar än under de närmast föregående åren deltagit i torskfisket på sydkusten. Strömmingsfångsterna på ostkusten, som år 1960 var särskilt låga, beräknas år 1961 inte ha undergått någon större förändring.

Priserna till fiskare för de i Sverige ilandförda fångsterna har enligt nu tillgängliga uppgifter för de tre första kvartalen 1961 i allmänhet varit högre än under motsvarande kvartal år 1960. Vid utrikes ilandföring av sill har fiskarna i genomsnitt erhållit ungefär samma priser som under år 1960. Priserna på fiskets förnödenheter har under det sistlidna året förändrats endast obetydligt.

Såväl exporten som importen av fisk och fiskprodukter har ökat under år 1961. Exporten, inberäknat ilandföring i utrikes hamnar, har under detta år utgjort omkring hälften av det svenska havsfiskets totala fångstmängd. Handelsutbytets struktur har varit densamma som under tidigare år. Sålunda har i huvudsak prisbillig fisk — främst sill — exporterats, medan importen omfattat dyrare fiskslag och beredda fiskvaror. Exportökningen under år 1961 hänför sig helt till direktlandningar i utrikes hamnar, medan den kommersiella exporten minskat. Uppgången i importen beror främst på ökad införsel av saltad och kryddad sill, speciellt islandssill.

Likaså föreligger en betydande ökning av införseln av färsk långa för beredning av spillånga. Eljest har importen av färsk och fryst fisk under år 1961 inte förändrats nämnvärt jämfört med år 1960. Konsumtionen inom landet av fisk och fiskprodukter beräknas under det sistlidna året ha legat på i stort sett samma nivå som under de senaste åren.

Såsom förut anförts har Kungl. Maj:t genom beslut den 19 februari 1960 uppdragit åt jordbruksnämnden att — i anslutning till viss i artikel 28 EFTA-konventionen omförmäld undersökning — under samråd med representanter för fiskerinäringen och andra därav berörda utreda frågan om utformningen av prisregleringssystemet på fiskets område och därmed sammanhängande spörsmål samt att till Kungl. Maj:t inkomma med därav föranledda förslag. Eftersom nämnda undersökning ännu inte slutförts, har jordbruksnämnden inte kunnat fullfölja sitt uppdrag.

Behov av fortsatt prisstöd för fiskarna föreligger, såsom jordbruksnämnden framhållit, såvitt nu kan bedömas även för nästa budgetår. **P r i s r e g l e r i n g s v e r k s a m h e t e n** torde därför böra bibehållas också under budgetåret 1962/63. I avbidan på resultatet av jordbruksnämndens nyssnämnda utredning torde därvid prisregleringen böra handhas i huvudsak på samma sätt som hittills, d. v. s. i stort sett i enlighet med de uttalanden i ämnet som gjorts av föredragande departementschefen i propositionen 1951: 81.

Prisregleringen är för närvarande grundad på förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m. Giltighetstiden för denna utgår den 30 juni 1962. I avvaktan på resultatet av jordbruksnämndens utredning bör förordningen förlängas och erhålla fortsatt giltighet till och med den 30 juni 1963.

Av den redogörelse, som jordbruksnämnden lämnat rörande **k o s t n a d e r n a** för att upprätthålla prisregleringen, framgår att utbetalningarna av pristillägg och prisutjämningsmedel för år 1961, liksom för åren 1951—1960, rätt avsevärt understiger summan av de under året influtna reglerings- och införselavgifterna. Behållningen av prisreglerings- och införselavgiftsmedel uppgick den 1 januari 1962 till 22,1 miljoner kr. mot 19,4 miljoner kr. vid ingången av år 1961.

I anslutning till vad jag nyss anför, torde prisregleringen även under budgetåret 1962/63 i princip böra bedrivas så, att medelsbehovet för att upprätthålla den i huvudsak kan täckas av till prisregleringskassan inflytande medel. I avbidan på jordbruksnämndens omförmälda utredning synes därför bemyndigandet för nämnden att uppta regleringsavgifter även för nästa budgetår böra bibehållas i den omfattning, som förekommit under de senaste åren.

I likhet med vad som gäller för innevarande budgetår bör enligt min mening inte heller under nästa budgetår hinder möta att — under särskilda förhållanden och på de villkor, som fastställs av Kungl. Maj:t — använda behållningen i prisregleringskassan för lån till prisregleringsföreningarna

på fiskets område för tillfällig finansiering av kreditförsäljningar på export. Jag tillstyrker vidare jordbruksnämndens förslag, att prisregleringsföreningarna skall få disponera de krediter, för vilka staten ställt garanti, till deras fulla belopp jämväl under budgetåret 1962/63.

Vad jordbruksnämnden anfört rörande skyddet för avsättningen inom landet av fladensill föranleder inte någon erinran från min sida. I princip synes sålunda under nästa budgetår förbudet mot försäljning av islandsill under viss del del av året inte böra upprätthållas och inte heller synes under samma tid utfärdandet av importlicenser för annan beredd sill än islandssill böra inställas. Fladensills konkurrenskraft gentemot andra sillsorter bör i stället stärkas genom bland annat kvalitetsbefrämjande åtgärder.

Regleringen av importen och exporten av fisk m. m. sker för närvarande med stöd av bland annat förordningarna den 5 juni 1953 angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur (nr 372) samt angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m. (nr 374). Båda förordningarnas giltighetstid utgår den 30 juni 1962.

Även för nästa budgetår torde, såsom jordbruksnämnden föreslagit, *importregleringen* böra anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med de grunder, som nämnden ägt tillämpa under innevarande budgetår, varvid nämnden i likhet med förhållandet under nämnda år bör få företa de jämkningar, som kan bli erforderliga på grund av bestämmelserna i EFTA-konventionen eller av åtaganden inom andra internationella organisationer. I avbidan på resultatet av jordbruksnämndens förut nämnda utredning torde sålunda giltighetstiden för införsel förordningen (1953: 372) böra förlängas till och med den 30 juni 1963.

Med utgångspunkt från jordbruksnämndens beräkning av de medel, som genom uttagande av *införselavgifter* å frysta och färska filéer av gråsej, kolja, kungsfisk, torsk och vitling kan komma att inflyta under budgetåret 1962/63, torde inkomsterna av införselavgifterna för närvarande kunna uppskattas till ett belopp av omkring 1,2 miljoner kr. Jag kan ansluta mig till nämndens förslag, att de för budgetåret 1962/63 inflytande införselavgiftsmedlen disponeras på i huvudsak samma sätt som prisregleringsavgifterna och sålunda i första hand används för att täcka de löpande utgifter, som erfordras för att upprätthålla prisregleringen.

Regleringen av exporten av fisk på marknader med centraliserad import bör under budgetåret 1962/63 handhas i enlighet med de för denna export nu gällande allmänna grunderna. Likaså bör regleringen av exporten till övriga marknader jämväl under nästa budgetår ordnas efter i huvudsak de grunder, som följts under innevarande budgetår. I enlighet härmed bör även utförsel förordningen (1953: 374) ges förlängd giltighet till och med den 30 juni 1963.

För att täcka kostnaden för en befattning som *fiskexportrepresentant* har under budgetåret 1961/62 fått tas i anspråk ett belopp av

högst 95 000 kr. från de för samma budgetår genom upptagande av införselavgifter på fiskets område inflytande eller dessförinnan influtna medlen. Kostnaderna för befattningen bör, såsom jordbruksnämnden föreslagit, även för budgetåret 1962/63 utgå ur de införselavgiftsmedel, som upptas eller upptagits på fiskets område. För att täcka nämnda kostnader torde för nästa budgetår med hänsyn till höjda löneförmåner och stegrade rese- och levnadskostnader i enlighet med jordbruksnämndens förslag böra beräknas ett något högre belopp än för innevarande budgetår eller högst 100 000 kr.

För budgetåret 1961/62 har vidare medgetts, att för att bestrida ett eventuellt tillskott till kostnaderna för konservkontrollen samt sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver, som inte kan täckas genom inflytande kontrollavgifter, får tas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kr. ur de för nämnda budgetår inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område.

För finansieringen av konservkontrollen skall enligt uttalanden i propositionen 1957: 88, vilka lämnats utan erinran av riksdagen, tillskott av statsmedel inte vidare erfordras, sedan 20 000 kr. tillförts en i propositionen omförmäld buffertfond. På grund av inträffade och befarade exportsvårigheter medgav emellertid riksdagen åren 1958—1961 beträffande ettvarvt av budgetåren 1958/59—1961/62 ett avsteg från denna princip. Kungl. Maj:t har sålunda bland annat bemyndigat jordbruksnämnden att använda vissa statsmedel för finansieringen av konservkontrollen. Bemyndigandena att använda statsmedel som tillskott till konservkontrollen har hittills inte behövt utnyttjas.

Även om inflytande kontrollavgifter i konservkontrollverksamheten jämte i buffertfonden inestående medel beräknas kunna täcka konservkontrollkostnaderna fram till den 1 juli 1963, anser jordbruksnämnden — med hänsyn till svårigheterna att beräkna de framtida inkomsterna och utgifterna i verksamheten — att möjlighet bör finnas att även under nästa budgetår vid behov använda statsmedel för finansieringen av konservkontroll. De medel, som under nästa budgetår kommer att erfordras för kvalitetskontroll av andra fiskvaror än konserver utöver vid sistnämnda kontroll inflytande avgifter, har jordbruksnämnden beräknat till samma belopp som för 1961/62 eller högst 50 000 kr.

Med hänsyn till det anförda finner jag mig böra förorda, att för att bestrida eventuellt erforderligt tillskott till konservkontrollen samt sådana kostnader för kvalitetskontrollen av andra fiskvaror än konserver, som inte kan täckas genom inflytande avgifter, skall få tas i anspråk ett belopp av högst 50 000 kr. ur de för budgetåret 1962/63 inflytande eller dessförinnan influtna införselavgiftsmedlen på fiskets område. Såsom framhölls vid anmälan av propositionen 1958: 71 förutsätter jag emellertid, att även i fortsättningen vid export av normal omfattning kostnaderna för konservkontrollen i sin helhet skall täckas genom kontrollavgifterna och att avgifterna skall höjas, därest de normala kontrollkostnaderna skulle stiga.

Med bifall till i ämnet väckta motioner beslöt 1961 års riksdag, att under budgetåret 1961/62 ur prisregleringskassan för fisk 100 000 kr. skulle få disponeras till den av centralnämnden för fiskpropaganda bedrivna verksamheten. Centralnämnden har hos jordbruksnämnden hemställt om samma bidrag för budgetåret 1962/63. Jordbruksnämnden har, såsom närmare framgår av det föregående, avstyrkt framställningen. Den har emellertid tillstyrkts av jordbruksnämndens råd beträffande prisregleringsfrågor på fiskets område och av fiskeristyrelsen, med vilken nämnden samrått i förevarande frågor. För egen del anser jag mig böra förorda, att även för budgetåret 1962/63 högst 100 000 kr. disponeras till den av centralnämnden för fiskpropaganda bedrivna verksamheten. Erforderligt belopp bör, på motsvarande sätt som under innevarande budgetår, utgå ur de genom upptagande av införselavgifter på fiskets område för budgetåret 1962/63 inflytande eller dessförinnan inlutna medlen.

I enlighet med det anförda har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till de förordningar, som framgår av min hemställan i det följande.

Under åberopande av vad sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

A. antaga förslagen till följande förordningar:

1) förordning angående fortsatt giltighet av förordningen den 30 maj 1952 (nr 320) om viss reglering av handeln med fisk, m. m.

2) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 372) angående reglering av införseln av vissa slag av fisk och skaldjur

3) förordning om fortsatt giltighet av förordningen den 5 juni 1953 (nr 374) angående reglering av utförseln av vissa slag av fisk och skaldjur m. m.

B. medgiva, att för tiden till och med den 30 juni 1963 reglering av priserna på fisk ävensom importen och exporten av fisk av vissa slag jämte vad därmed sammanhänger må anordnas i huvudsaklig överensstämmelse med vad som förordats i det föregående samt

C. bemyndiga fullmäktige i riksgäldskontoret att under budgetåret 1962/63 för lån i Sveriges kreditbank mot gängse ränta ställa garanti dels åt Sydkustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 2 000 000 kr. jämte ränta, dels åt Väst-kustfisk, förening u. p. a., intill ett belopp av 3 000 000 kr. jämte ränta.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Gunnar Eklund

Antal fiskare vid saltsjöfisket åren 1935—1960

Indextal: 1935/39 = 100)

År	Ostkusten (norr om Blekinge)				Sydkusten (Blekinge och Skåne)			
	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal
1935/39	4 580	7 437	12 017	100	2 480	1 128	3 608	100
1940/44	5 432	6 921	12 353	103	2 558	1 409	3 967	110
1945/49	5 255	6 157	11 412	95	2 662	1 363	4 025	112
1950	4 306	5 818	10 124	84	2 452	1 268	3 720	103
1951	3 947	5 722	9 669	80	2 320	1 175	3 495	97
1952	3 771	5 598	9 369	78	2 199	1 103	3 302	92
1953	3 616	5 598	9 214	77	2 068	1 136	3 204	89
1954	3 288	5 652	8 940	74	2 027	1 077	3 104	86
1955	3 007	5 549	8 556	71	1 913	1 098	3 011	83
1956	2 768	5 666	8 434	70	1 831	1 065	2 896	80
1957	2 479	5 716	8 195	68	1 772	1 016	2 788	77
1958	2 349	5 699	8 048	67	1 765	942	2 707	75
1959	2 338	5 684	8 022	67	1 721	985	2 706	75
1960	2 225	5 543	7 768	65	1 690	887	2 577	71

År	Västkusten (Hallands län, Göteborgs och Bohus län)				Samtliga kuststräckor			
	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal	Yrkesfiskare	Binäringsfiskare	Summa	Index-tal
1935/39	6 586	1 406	7 992	100	13 646	9 971	23 617	100
1940/44	6 749	1 247	7 996	100	14 739	9 577	24 316	103
1945/49	7 231	1 258	8 489	106	15 148	8 778	23 926	101
1950	7 051	1 231	8 282	104	13 809	8 317	22 126	94
1951	7 017	1 200	8 217	103	13 284	8 097	21 381	91
1952	6 874	1 140	8 014	100	12 844	7 841	20 685	88
1953	6 770	1 137	7 907	99	12 454	7 871	20 325	86
1954	6 416	1 092	7 508	94	11 731	7 821	19 552	83
1955	6 058	1 076	7 134	89	10 978	7 723	18 701	79
1956	5 749	1 012	6 761	85	10 348	7 743	18 091	77
1957	5 583	970	6 553	82	9 834	7 702	17 536	74
1958	5 400	963	6 363	80	9 514	7 604	17 118	72
1959	5 291	942	6 233	78	9 350	7 611	16 961	72
1960	5 126	910	6 036	76	9 041	7 340	16 381	69

Anm. Uppgifterna är hämtade från den officiella fiskeristatistiken. Enligt instruktionen för statistikinsamlarna skall som yrkesfiskare anses person, som har sin huvudsakliga inkomst av fisket. Lokala skiljaktigheter förekommer emellertid i fråga om gränsdragningen mellan yrkes- och binäringsfiskare.

Bilaga 2

Antal fiskebåtar åren 1935/39, 1948/52, 1953/57 och 1958—60

År	Däckade båtar med motor						Öppna båtar med motor				Summa båtar med motor	
	Hkr						Hkr			Summa		
	1—10	11—30	31—90	91—150	151—200	>200	1—5	6—10	>10			
Ostkusten												
1935/39	..	..	..	..	..	..	388	..	..	..	4 636	5 024
1948/52	834	535	21	1	—	—	1 391	3 178	1 509	109	4 796	6 187
1953/57	590	609	37	12	3	—	1 251	3 047	1 578	200	4 825	6 076
1958	421	523	53	34	13	1	1 045	2 964	1 506	283	4 753	5 798
1959	371	512	50	40	13	9	995	2 983	1 511	324	4 818	5 813
1960	329	503	59	39	18	8	956	2 856	1 479	303	4 638	5 594
Sydskusten												
1935/39	..	..	..	..	..	..	749	..	..	..	459	1 208
1948/52	314	302	122	36	—	—	774	563	111	7	681	1 455
1953/57	321	265	124	57	3	2	772	640	145	18	803	1 575
1958	290	220	86	71	20	12	699	655	150	21	826	1 525
1959	281	210	75	71	26	16	679	650	159	29	838	1 517
1960	264	196	61	70	37	19	647	673	155	29	857	1 504
Västskusten												
1935/39	..	..	..	..	..	..	1 345	..	..	..	496	1 841
1948/52	432	199	347	318	162	—	1 458	660	256	21	937	2 395
1953/57	415	191	297	217	158	125	1 403	688	311	33	1 032	2 435
1958	393	180	239	173	145	175	1 305	653	342	42	1 037	2 342
1959	398	172	229	171	133	196	1 299	657	363	47	1 067	2 366
1960	378	179	204	159	106	245	1 271	655	338	36	1 029	2 300
Samtliga kuststräckor												
1935/39	..	..	..	..	..	..	2 482	..	..	..	5 591	8 073
1948/52	1 580	1 036	490	355	162	—	3 623	4 401	1 876	137	6 414	10 037
%	43,6	28,6	13,5	9,8	4,5	—	100,0	68,6	29,3	2,1	100,0	
1953/57	1 326	1 065	458	286	163	128	3 426	4 375	2 034	251	6 660	10 086
%	38,7	31,1	13,4	8,3	4,8	3,7	100,0	65,7	30,5	3,8	100,0	
1958	1 104	923	378	278	178	188	3 049	4 272	1 998	346	6 616	9 665
%	36,2	30,3	12,4	9,1	5,8	6,2	100,0	64,6	30,2	5,2	100,0	
1959	1 050	894	354	282	172	221	2 973	4 290	2 033	400	6 723	9 696
%	35,3	30,1	11,9	9,5	5,8	7,4	100,0	63,8	30,2	6,0	100,0	
1960	971	878	324	268	161	272	2 874	4 184	1 972	368	6 524	9 398
%	33,8	30,5	11,3	9,3	5,6	9,5	100,0	64,1	30,2	5,7	100,0	

Anm. Uppgifterna och indelningen i kuststräckor enligt SOS Fiske, dock att »Sydskusten» i denna bilaga inkluderar även Öresund och Skånekusten vid Kattegatt. — I SOS Fiske redovisas också fiskebåtar utan motor.

Saltejöfiskets avkastning, fördelad på olika fångstområden, mängd, värde samt procentuell fördelning åren 1935—1961

År	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten		Totalfångst		Därav ilandfört i utrikes hamnar	
	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%	Milj. kg	%
	Fångstmängd									
1935/39	31,9	27	11,9	10	75,6	65	119,4	100	14,8	12
1940/44	37,0	31	19,3	16	64,1	53	120,4	100	1,7	1
1945/49	27,9	17	24,2	14	115,6	69	167,7	100	12,6	8
1950/54	28,2	14	30,4	16	138,2	70	196,8	100	30,2	15
1955	30,1	14	34,1	15	155,3	71	219,5	100	45,0	21
1956	24,3	12	33,1	17	140,0	71	197,4	100	35,8	18
1957	24,2	11	40,0	18	157,9	71	222,1	100	38,0	17
1958	27,2	11	37,8	16	173,0	73	238,0	100	66,8	28
1959	29,6	11	37,1	14	201,3	75	268,0	100	82,0	31
1960	25,7	10	42,6	16	190,8	74	259,1	100	65,2	25
1961 ¹	26,0	10	44,0	17	194,0	73	264,0	100	85,1	32

År	Ostkusten		Sydkusten		Västkusten		Totalfångst		Därav ilandfört i utrikes hamnar	
	Milj. kr	%	Milj. kr	%	Milj. kr	%	Milj. kr	%	Milj. kr	%
	Fångstvärde									
1935/39	8,3	28	3,7	13	17,6	59	29,6	100	3,1	10
1940/44	26,3	31	13,5	16	45,8	53	85,6	100	0,3	0
1945/49	23,8	23	14,0	14	65,4	63	103,2	100	7,0	7
1950/54	24,2	21	18,1	15	74,0	64	116,3	100	10,8	9
1955	23,8	18	23,2	17	88,5	65	135,5	100	16,1	12
1956	22,9	17	21,1	16	88,8	67	132,8	100	16,7	13
1957	23,2	16	25,2	17	100,5	67	148,9	100	17,9	12
1958	23,2	15	24,9	16	106,1	69	154,2	100	29,7	19
1959	26,7	16	26,5	15	117,7	69	170,9	100	33,8	20
1960	25,3	15	27,0	15	120,2	70	172,5	100	30,1	17
1961 ¹	26,5	15	30,0	16	125,5	69	182,0	100	40,2	22

¹ Uppgifterna är hämtade ur den officiella statistiken utom för år 1961, då de är uppskattade av jordbruksnämnden.

Anm. Med »Västkusten» avses fångstområdena Kattegatt, Skagerack, Nordsjön och avlägsnare vatten; »Sydkusten» inkluderar Öresund. Avrens är inkluderat i fångstmängdsuppgifterna fr. o. m. år 1949 men däremot inte för åren dessförinnan. Det totala avrenset har för åren 1945/1948 utgjort i genomsnitt 8,7 milj. kg. För åren fr. o. m. 1949 är ilandföringen i utrikes hamnar inkluderad s. k. skrapfisk. Sådan fisk ingår däremot inte i motsvarande siffror för åren dessförinnan och därmed ej heller i kolumnerna »Västkusten» och »Totalfångst». Under de sistnämnda åren torde ilandföringen av skrapfisk i utlandet ha varit obetydlig.

Tid	Västkusten										Sydkusten						Genomsnittet av partnoteringar på strömming i Stockholm ^b
	Genomsnittliga fiskarpriser ¹					Minimipriser ³					Genomsnittliga fiskarpriser		Minimipriser ³				
	All fisk ²	Sill (färsk)	Torsk	Makrill	Annan fisk ²	Sill nr 1 ⁴	Sill nr 3 ⁴	Torsk nr 1	Torsk nr 2	Makrill ⁴ (ej liten)	Sill	Torsk	Sill nr 1	Sill nr 3	Torsk nr 1	Torsk nr 2	
1957																	
3:e kv.	65,8	47,2	78,8	75,9	93,9	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (50)	54,0	55,6	68	58	55	52	133,6
4:e kv.	79,4	49,6	96,3	80,6	108,0	55 (44)	35 (27)	69	59	59 (50)	59,2	58,6	68	58	56	53	141,9
1958																	
1:a kv.	66,9	47,1	73,8	73,0	108,2	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (50)	66,7	58,0	68	58	56	53	136,9
2:a kv.	82,5	45,5	84,0	72,9	109,1	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (47)	51,3	53,9	68	58	54	51	123,5
3:e kv.	81,3	53,9	92,7	103,3	104,9	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,7	58,1	68	58	55	52	132,0
4:e kv.	75,0	47,2	127,6	90,4	131,7	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,4	65,3	68	58	56	53	120,8
1959																	
1:a kv.	53,0	34,9	96,5	95,8	124,8	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (44)	63,3	58,8	68	58	56	53	124,0
2:a kv.	84,8	41,0	96,8	69,9	105,7	52 (41)	33 (24)	69	59	59 (44)	56,6	59,3	68	58	56	53	128,3
3:e kv.	67,2	48,0	96,1	96,3	110,3	62 (48)	41 (33)	69	59	59 (44)	53,5	58,1	68	58	56	53	135,4
4:e kv.	79,3	48,0	139,6	104,0	141,1	60 (47)	37 (33)	69	59	59 (44)	55,5	63,6	68	58	56	53	132,7
1960																	
1:a kv.	57,7	43,2	101,7	60,2	126,1	52 (42)	33 (24)	69	59	59 (44)	68,2	61,4	68	58	58	55	140,7
2:a kv.	96,9	42,1	108,7	74,4	126,3	52 (42)	33 (24)	69	59	61 (44)	53,0	64,5	68	58	58	55	131,2
3:e kv.	67,7	48,0	118,3	95,9	138,8	64 (48)	41 (33)	69	59	61 (44)	54,4	62,6	68	58	58	55	137,6
4:e kv.	60,1	45,1	141,7	61,5	135,2	61 (46)	37 (32)	69	59	59 (44)	64,5	65,8	68	58	58	55	145,2
1961																	
1:a kv.	62,0	41,1	133,4	61,9	148,6	53 (40)	33 (24)	69	59	59 (44)	70,8	64,8	68	58	59	56	146,5
2:a kv.	98,7	47,3	108,6	85,5	127,6	53 (38)	33 (24)	69	59	63 (44)	57,0	67,4	68	58	59	56	141,5
3:e kv.	70,1	50,2	102,6	92,1	125,0	64 (48)	44 (33)	75	63	63 (44)	56,0	65,6	68	58	63	60	149,2

¹ Uppgifterna avser försäljningen vid fiskauktionerna i Göteborg, Gravarne, Smögen, Lysekil och Strömstad.

² Skarpsill, saltsill, skrapfisk och skaldjur ej medtagna.

³ Minimipriserna på sill och makrill avser orensad vara samt på torsk rensad vara med huvud.

⁴ Avser minimipriser vid försäljning på s. k. första auktion (för alla köpare). Inom parentes har angivits minimipriset vid försäljning på s. k. andra auktion (för exportörer och beredare i fråga om sill samt för beredare av frysta filéer i fråga om makrill).

⁵ Partnoteringen på strömming är det pris, som producentföreningen fastställt att gälla vid partihandelns försäljning till detaljhandeln och är sålunda inte jämförbart med de i kolumnerna redovisade fiskarpriserna.

Anm. Såväl de genomsnittliga fiskarpriserna som minimipriserna inkluderar i förekommande fall exempelvis auktionsavgifter och fiskarens andel i lädkostnaden.

Utrikeshandeln med fisk, kräftdjur och blötdjur samt beredd eller konserverad fisk m. m. tillhörande kap. 3 och 16 i tulltaxan

År	Utförsel				Införsel			Differens Utförsel- överskott (+) Införsel- överskott (-)
	Kommerciell export		Direkt- land- ningar i utlandet	Summa	fisk, kräft- djur och blötdjur kap. 3	beredd eller kon- serverad fisk m. m. kap. 16	Summa	
	fisk, kräft- djur och blötdjur kap. 3	beredd eller kon- serverad fisk m. m. kap. 16						
Miljoner kilogram								
1935/39	25,1	1,4	14,8	41,3	44,5	7,1	51,6	- 10,3
1940/44	5,4	0,4	1,7	7,5	11,6	0,4	12,0	- 4,5
1945/49	30,2	2,0	12,6	44,8	21,5	4,7	26,2	+ 18,6
1950	34,9	3,3	28,5	66,7	22,9	5,4	28,3	+ 38,4
1951	50,8	2,0	21,5	74,3	23,1	9,2	32,3	+ 42,0
1952	54,6	2,4	32,2	89,2	27,7	8,7	36,4	+ 52,8
1953	47,5	1,7	33,2	82,4	27,0	11,4	38,4	+ 44,0
1954	51,9	3,1	35,6	90,6	27,5	9,0	36,5	+ 54,1
1955	50,5	2,3	45,0	97,8	34,3	12,5	46,8	+ 51,0
1956	40,2	2,6	35,8	78,6	33,7	13,5	47,2	+ 31,4
1957	42,0	1,9	38,0	81,9	30,2	11,8	42,0	+ 39,9
1958	35,9	2,9	66,8	105,6	33,8	15,9	49,7	+ 55,9
1959	38,1	2,8	82,0	122,9	30,2	16,8	47,0	+ 75,9
1960	56,4	3,5	65,2	125,1	31,0	16,5	47,5	+ 77,6
1961	45,5	2,7	85,1	133,3	37,8	20,3	58,1	+ 75,2
Miljoner kronor								
1935/39	7,8	1,3	3,1	12,2	20,9	4,6	25,5	- 13,3
1950/44	2,8	0,3	0,3	3,4	10,4	1,7	12,1	- 8,7
1945/49	21,0	5,5	7,0	33,5	23,3	7,3	30,6	+ 2,9
1950	22,3	8,8	9,3	40,4	26,2	10,2	36,4	+ 4,0
1951	33,2	6,2	9,0	48,4	29,3	13,9	43,2	+ 5,2
1952	37,5	6,9	11,4	55,8	39,4	14,5	53,9	+ 1,9
1953	33,0	4,9	11,2	49,1	41,1	17,9	59,0	- 9,9
1954	33,6	9,2	13,1	55,9	47,7	17,9	65,6	- 9,7
1955	34,2	6,6	16,1	56,9	61,9	24,6	86,5	- 29,6
1956	31,7	7,7	16,7	56,1	60,3	27,7	88,0	- 31,9
1957	36,9	5,3	17,9	60,1	59,9	28,6	88,5	- 28,4
1958	30,6	9,4	29,7	69,7	71,4	37,9	109,3	- 39,6
1959	32,5	9,7	33,8	76,0	66,6	38,5	105,1	- 29,1
1960	43,4	11,2	30,1	84,7	71,8	39,2	111,2	- 26,3
1961	39,3	10,4	40,2	89,9	85,6	46,3	131,9	- 42,0

Anm. 1 Vissa beredda eller konserverade varor av fisk och skaldjur som i den tidigare tulltaxan hänförs till stat. nr 281:1 och 321:5 ingår i denna tabell fr. o. m. 1957.

Anm. 2. För åren t. o. m. 1948 är s. k. skrapfisk inte inkluderad i direktlandningarna i utlandet.

Anm. 3. Direktlandningar i utlandet enligt jordbruksnämndens statistik. Övriga siffror är hämtade från handelsstatistiken utom för år 1961, som grundar sig på tullverkets preliminära statistik.

Tablå över inkomster (prisregleringsavgifter m. m.) och utgifter för prisregleringen på fisk under tiden 15/4¹ 1946—31/12 1961, allt i kr.

År	Västkusten		Sydkusten		Ostkusten (strömming)		Importfisk	
	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Utgifter	Prisregleringsavgifter	Införselavgifter
		Pristillägg m. m.		Pristillägg m. m.		Prisutjämningsbidrag ²		
1946—1950	8 604 534: 36	9 223 575: 36	1 234 318: 23	1 187 022: 99	1 041 366: 05	1 590 487: 20	1 188 025: 25	
1951—1955	10 769 464: 15	7 976 061: 13	2 439 792: 09	1 102 423: 55	2 342 103: 20	3 751 110: 95	7 018 342: 03	
1956	1 653 500: 39	2 564 811: 90	299 295: 86	634 727: 07	382 933: 98	582 461: 13	1 707 184: 85	1 560 000: —
1957	1 411 977: 28	1 562 371: 21	303 648: 20	752 478: 06	355 869: 48	324 751: 95	1 230 877: 92	1 108 852: 05
1958	1 517 551: 29	1 675 000: —	309 853: 68	532 799: 52	395 109: 84	702 548: 09	1 455 745: 03	1 535 000: —
1959	1 309 238: 10	1 860 000: —	264 733: 08	600 889: 28	463 521: 83	641 885: 10	1 400 618: 02	1 561 034: 49
1960	1 491 373: 03	1 925 600: —	277 197: 10	768 904: 57	376 157: 17	476 116: 49	1 299 189: 02	1 470 000: —
1961	1 414 027: 53	1 837 378: 80	293 096: 21	*706 015: 99	401 586: 66	*488 000: —	1 709 172: 38	1 314 767: 30
Omkostnader 1946-1961		437 027: 37		86 891: 98		3 154: 80		*—408 090: 70
Avveckling av statslån		2 500 000: —		500 000: —		500 000: —		
Summa	28 171 666: 13	31 561 825: 77	5 421 984: 45	6 922 153: 01	5 758 648: 21	9 060 515: 71	17 009 154: 50	8 141 563: 14
Underskott	— 3 390 159: 64		— 1 500 168: 56		— 3 301 867: 50			
Överfört år 1946 från clearingkassan för fisk				+ 16 958 521: 94				
Räntekomster				+ 1 000 000: —				
Uppbörds- och kontrollkostnader				+ 4 438 899: 35				
Total behållning 31/12 1961				— 304 328: —				
				+ 22 093 093: 29				

¹ Beträffande strömmingsregleringen den 1/4.² Bortsett från fonder å tillhoppa 543 168 kr., vilka vid regleringssystemets införande ställts till ostkustens förfogande för prisutjämningsbidrag och sedermera helt åtgått.³ Beloppet är preliminärt.⁴ Av beloppet utgör 226 611 kr. 19 öre kostnad för fiskexportrepresentanten, 81 479 kr. 51 öre kostnad för kvalitetskontrollen för fisk och 100 000 kr. anslag till fiskpropaganda.Anm. »Prisregleringsavgifter» och »införselavgifter» avser under resp. år *faktiskt influtna* inkomster, medan »pristillägg m. m.» och »prisutjämningsbidrag» *belöper* på resp. år. Specificerade siffror för åren 1946—1955 finns redovisade i prop. 1960: 82 (s. 42).